ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗ

Η ΦΥΣΙΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ
ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ
ΤΗι ΕΥΓΕΝΕΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑι ΤΩΝ
ΛΟΓΙΩΝ ΑΥΤΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ
ΕΠΙΣΤΗΜΗ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΕΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ
ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1890

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Η "ΦΥΣΙΣ,, ἔργον ἀποκλειστικῶς εἰκογενειακόν, ἠθικὸν καὶ ἐκπαιδευτικόν, σκοποῦν τὴν πραγματικὴν μόρφωσιν καὶ μετάδοσιν ὑγιειῶν ψυχωφελῶν γνώσεων, δημοσιεύει ἑκάστοτε τὰ ζωτικώτατα καὶ μᾶλλον ἐνδιαφέροντα ἄρθρα, ἀνακοινεῖ τὰ μᾶλλον τερπνὰ καὶ κοινωφελῆ νεώτερα τῆς προόδου ζητήματα, μεταδίδει δὲ καὶ τὰς ἐπιτυχεστέρας φιλολογικὰς διατριβάς, πάντα ταῦτα συνοδευόμενα ἑκάστοτε ὑπὸ καλλιτεχνικῶν καὶ ὡραίων εἰκόνων καὶ σχημάτων.

Πρὸς τούτοις δὲ τὸ ἡμέτερον σύγγραμμα βαδίζον συνῳδὰ τῇ προόδῳ καὶ ἀναπτύξει τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας, θέλει ἀναδημοσιεύει ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων εὐρωπαϊκῶν καὶ ἀμερικανικῶν ἔργων ἁπάσας τὰς σχετικὰς καὶ οἰκογενειακὰς ὠφελίμους γνώσεις, ἐπιστημονικὰ παίγνια, ἰατρικὰς συμβουλάς, τεχνικὰς καὶ χημικὰς ἀνακαλύψεις, πνευματικὰς ἀσκήσεις καὶ ὅ,τι ἄλλο νεώτερον ἡ πρόοδος καὶ ἀνάπτυξις τοῦ ἀνθρώπου ἤθελε φέρει εἰς φῶς. Ἐν τέλει δὲ οὐδὲν θέλει παραλείπει, ὅπως τέρπῃ καὶ διδάσκῃ τοὺς ἑαυτῆς ἀναγνώστας.

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ τῆς 1ης ἑκάστου μηνὸς καὶ πληρόνονται εἰς ἐπιταγάς, χρηματικὰς ἀξίας, τραπεζικὰ γραμμάτια τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τῶν συνδρομητῶν καὶ ἐν γένει εἰς ἀξίας πάσης φύσεως καὶ παντὸς ἔθνους.

Συνδρομηταὶ γίνονται δεκτοὶ καὶ κατὰ τόμους, ἁπλοῦς ἢ χρυσοδέτους, εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους τῆς «Φύσεως».

Οἱ συνδρομηταὶ τῆς «Φύσεως» συμμετέχουσι τῆς κατ' ἔτος ἐνεργουμένης ἐκκυβεύσεως 200 κλήρων, λαμβάνοντες ἀριθμὸν λαχείου ἐπὶ τῆς ἀποδείξεώς των, ἅμα τῇ καταβολῇ τῆς συνδρομῆς των.

Ἡ Διεύθυνσις τῆς «Φύσεως» ἀναλαμβάνει τὴν ἐκπέλεσιν πάσης παραγγελίας τῶν ἑαυτῆς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ συνδρομητῶν, ἀρκεῖ νὰ καταβάλλονται τὰ ἔξοδα καὶ τέλη.

Αἰτήσεις πρὸς ἐγγραφὴν συνδρομητῶν καὶ πληροφοριῶν ἀπευθύνονται κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Φύσεως», εἰς Ἀθήνας ἢ καὶ διὰ μέσου τῶν κατὰ τόπους συνδρομητῶν αὐτῆς καὶ πρακτόρων.

Ἐν ἰδιαιτέρᾳ στήλῃ ὑπὸ τὸν τίτλον «Βιβλιοκρισία» δημοσιεύεται ἑκάστοτε ἡ κρίσις τῆς Διευθύνσεως περὶ ἑκάστου νεωστὶ ἐκδιδομένου βιβλίου, ἀποστελλομένου αὐτῇ.

Εἰδοποιήσεις ἐμπορικῶν καταστημάτων κτλ. δημοσιεύονται εἰς τὸ τέλος ἑκάστου τεύχους τῆς «Φύσεως» ἐπὶ ἰδιαιτέρᾳ συμφωνίᾳ. Οὐχ' ἧττον ἕκαστος συνδρομητὴς χαίρει τὸ δικαίωμα τῆς δημοσιεύσεως μιᾶς ἀγγελίας δωρεάν.

Πᾶς συνδρομητὴς εἶναι ἀτομικῶς ὑπεύθυνος διὰ τὴν συνδρομήν του, ὅπως καὶ ἡ Διεύθυνσις τῆς «Φύσεως» εἶναι ἠθικῶς καὶ νομικῶς ὑπεύθυνος νὰ συμπληρώσῃ τὸν τόμον ὁλοκλήρου τοῦ ἔτους. Συνεπῶς πάντες οἱ συνδρομηταὶ δικαιοῦνται νὰ ζητῶσιν ὅ,τι φύλλα τοῖς ἐλλείπουσι πρὸς καταρτισμὸν τοῦ ἐτησίου τόμου των.

Πᾶς συνδρομητὴς ἐγγράφων ἕνα νέον συνδρομητήν, λαμβάνει ἓν ἱστορικὸν βιβλίον ἢ μίαν τύχην, λαχεῖον τῆς ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας. Ὁ γράφων 2—3, λαμβάνει μίαν ἢ δύο μεγάλας φωτογραφίας Ἀρχαιολογίας. Ὁ ἐγγράφων 4—5, ἓν ἀργυροῦν ὡρολόγιον ἢ ἀντικείμενον ἀξίας 20 δραχμῶν. Ὁ ἐγγράφων 6—10 λαμβάνει τὴν φωτογραφίαν του εἰς φυσικὸν μέγεθος καὶ ὁ ἐγγράφων πλείονας, λαμβάνει τὸ νέον τετράτομον ὀγδοηκοντάδραχμον ἑλληνικὸν λεξικὸν τοῦ κ. Ἀνέστη Κωνσταντινίδου ἢ ὅ,τι ἄλλο ἐπιθυμεῖ ἴσης ἀξίας.

Πᾶσα ἐγγραφὴ δέον ἀπαραιτήτως νὰ συνοδεύηται καὶ ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου.

Συνδρομὴ ἐτησία διὰ τὸ ἐσωτερικὸν φρ.	16
» » » » ἐξωτερικὸν φρ.	20
» » » τὴν Ρωσσίαν ρούβλ.	10

Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ
Διευθυντὴς τῆς «Φύσεως» Ἀθήνησιν.

ΕΤΟΣ Δ' ΑΡΙΘ. 1 — 1 ΜΑΪΟΥ 1903

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ φρ. 16
ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ φρ. 20

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΑΘΗΝΗΣΙ ΟΔΟΣ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 14.
Παρὰ τὸν σταθμὸν Σιδ. Ἀθ. Πειραιῶς

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΙ διὰ τοῦ παρόντος φύλλου εἰς τὸ Δ'. ἔτος τῆς Γ'. περιόδου τῆς «Φύσεως», σπεύδομεν καὶ αὖθις νὰ ἐκφράσωμεν τὰς εὐχαριστίας ἡμῶν πρὸς τοὺς εὐγενεῖς συνδρομητάς μας τοὺς τόσον ἐκθύμως ὑποστηρίζοντας ἔργον ἠθικὸν διδακτικὸν καὶ τοσαύτης ψυχωφελείας πρόξενον, ἀπὸ τῆς Σκανδιναυΐας μέχρι τῆς Αὐστραλίας καὶ ἀπὸ τῆς Ἀμερικῆς μέχρι τοῦ Καυκάσου, ὅπου ἡμέτεροι ὁμογενεῖς εἰσιν ἐγκατεστημένοι καὶ ἐν ταὐτῷ δηλοῦμεν αὖθις, ὅτι θέλομεν καὶ πάλιν ἐξακολουθήσῃ δημοσιεύοντες ὠφέλιμα πράγματα καὶ καταγινόμενοι ὡσαύτως εἰς νεωτέρας βελτιώσεις καὶ προσθήκας, καθιστῶντες ὁσημέραι τὸ ἡμέτερον ἔργον ἐπαγωγότερον καὶ τερπνότερον ὑπὸ φιλολογικήν, ἐπιστημονικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν ἔποψιν, ἤτοι:

Θέλομεν δημοσιεύει ἑκάστοτε τὰ σπουδαιότερα καὶ μᾶλλον ἐνδιαφέροντα ἀντικείμενα μετὰ τῶν σχετικῶν εἰκόνων, τὰς τελευταίας ἀνακαλύψεις, ἐφευρέσεις, φυσιολογικὰς ἐρεύνας καὶ φιλοσοφικὰ συστήματα, ὡς καὶ τὰς περιέργους πνευματιστικὰς ἀποκαλύψεις, μετὰ τῶν αὐθεντικῶν καὶ αὐτογράφων αὐτῶν ἀνακοινώσεων, ὅπως ὦμεν ἐν ἡμέροι τῶν πάντων.

Πρὸς δὲ θὰ παρέχωμεν τοῖς συνδρομηταῖς ἡμῶν ὡραιοτάτας καὶ ἐνδιαφερούσας πολυτίμους ἐπιφυλλίδας ἐκ μεταφράσεως ἢ καὶ πρωτοτύπους ἤτοι πάντοτε ἔργα διεγείροντα διὰ τῆς πρωτοτυπίας καὶ ὡραίας φιλοσοφικῆς των χροιᾶς καὶ κοινωνικῆς ἐξελίξεως, τὴν πάγκοινον ἐπιδοκιμασίαν καὶ εὐχάριστον ἐντρίβην καὶ ψυχωφέλειαν.

Τὰ δύο πρῶτα φύλλα τοῦ ἤδη ἀρχομένου νέου ἔτους τῆς «Φύσεως» ἀποσταλήσονται καὶ εἰς μὴ συνδρομητάς μας, οἵτινες ἐλπίζομεν, θέλουσι τὰ κρατήσῃ καὶ ὁριστικῶς θεωρηθήσονται τοιοῦτοι, ἂν δὲν μᾶς τὰ ἐπιστρέψωσιν.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

Η ΕΜΠΝΕΥΣΙΣ ΚΑΙ ΑΙ ΘΕΙΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Η ἔμπνευσις κατὰ τὴν ὁμόθυμον γνώμην τῆς ἀρχαιότητος ὑπῆρξεν ἀνέκαθεν ἔργον τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ὑπερφυσικοῦ τῶν Πνευμάτων κόσμου, ἡ δὲ ἁγία Γραφή, αἱ Ἰνδίαι, ἡ Σινική, ἡ Περσία, ἡ Αἴγυπτος, ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Ρώμη εἰσὶ καθ' ὅλα σύμφωνοι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ἡ ἔμπνευσις, κατὰ τὸν Πυθαγόραν, εἶναι *μία ὑποβολὴ τῶν Πνευμάτων*, ἀποκακαλυπτόντων ἡμῖν τὸ μέλλον καὶ τὰ ἀπόκρυφα τῶν κόσμων. Αὕτη δ' ἡ γλῶσσα ἡμῶν, ἔμπνευσίς ἐστιν (Διογ. Λαέρτ. VIII, 32, 30) *Τοὺς δὲ λόγους ψυχῆς ἀνέμους εἶναι.*

Κατὰ τὸν Πλάτωνα (Φαίδων, 244, 264) *Ἡ ἔμπνευσις εἶναι ἔργον καὶ πηγὴ παντὸς ἐξόχου καὶ ὡραίου ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.* Ὁ ποιητὴς δὲν θὰ ἐδύνατο στίχους ποιεῖν, οὔτε ὁ προφήτης τὰ μέλλοντα προλέγειν, ἂν μὴ ἐνεπνέοντο· πρὸς τοῦτο δέον νὰ περιέρχονται εἰς ἀνωτέραν σφαῖραν ἔνθα ὁ διανοητικὸς αὐτῶν ὁρίζων ἀναπτύσσεται πρὸ τοῦ ὑπερφυσικοῦ φωτός. Καὶ αὕτη ἡ ἀληθὴς φιλοσοφία εἶναι ἔργον τῆς ἐμπνεύσεως, τῇ βοηθείᾳ τῆς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος ἔρχεται διὰ μέσου τῆς συνειδήσεώς του εἰς σχέσιν μετὰ τοῦ ὑπερφυσικοῦ τῶν ἀοράτων αἰτιῶν κόσμου.

Κατὰ τὸν Πλούταρχον (Ἴσις καὶ Ὄσιρις)

ὅ τε Πλάτων καὶ ὁ Ἀριστοτέλης τὴν φιλοσοφίαν ταύτην καλοῦσιν Ἐποπτικήν δηλ. α ὑ τ ο π τ ι κ ή ν, διὰ μέσου τῆς ὁποίας ἐξικνεῖται τις εἰς τὸν ὕπατον βαθμὸν τῆς τελειότητος, ὅτε ἡ φιλοσοφία ἄγει μέχρι τοῦ Ἀνωτάτου Ὄντος, τοῦ ἀΰλου· ἀλλ' ἡ ἀντίληψις αὕτη τοῦ ἁγνοῦ Πνεύματος εἶναι ὥς τις ταχὺς σπινθήρ, ὅστις πλήττων πρὸς στιγμὴν τὴν ψυχὴν ἡμῶν, δὲν ἀφίνει ταύτην ἢ ἐφ' ἅπαξ νὰ ἴδῃ καὶ συλλάβῃ τὸ *ἀπόλυτον*.

Ὁ Ἀναξαγόρας ὡσαύτως ἀποδέχεται, ὅτι ἡ ἔμπνευσις εἶναι ἔργον τῶν Πνευμάτων καὶ τῶν Θεῶν. (Διογ. Λαέρτ. II, υ) Κατὰ δὲ τὸν Ὅμηρον, τὸ *ὄναρ* καὶ κατὰ μείζονα λόγον ἡ *ἔμπνευσις*, ἀπορρέουσιν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ ὄντως, διαρκοῦντος τοῦ ὀνείρατος ἡ ἔμπνευσις φέρει τὴν ψυχὴν ἐν τῇ χώρᾳ τῶν ὀνείρων, μέχρι τῶν ὁρίων τοῦ κόσμου τῶν Πνευμάτων. Κατὰ δὲ τὸν Κικέρωνα, ἐκ τῆς θείας πνοῆς ἀπορρέει πᾶσα πνευματικὴ ζωή.

Ὁ οὐσιώδης χαρακτὴρ τῆς ἐμπνεύσεως συνίσταται ἐν μιᾷ προώσει, ἐν μιᾷ ἀκαθέκτῳ ὁρμῇ, παραφορᾷ, ἐξ οὗ αἱ φράσεις ὁρμὴ ἀκατάσχετος, ἐκ θεοῦ φέρεσθα, **fiuror divinus, agitari Deo.**

Καὶ ὁ Ἅγιος Ματθαῖος ἐνδείκνυσι σαφέστερον τὴν θείαν ἔμπνευσιν. «Ὁ Ἰησοῦς ὡδηγήθη ὑπὸ τοῦ Πνεύματος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἵνα πειραχθῇ ὑπὸ τοῦ διαβόλου.» Ὁ δὲ ἅγιος Μάρκος, «*Πνεῦμα* ὤθησεν αὐτὸν εἰς τὸ δάσος ἐλθεῖν.» Ὁ δὲ ἅγιος Λουκᾶς. «Ὁ Ἰησοῦς ὡδηγήθη ὑπὸ τῆς ἀρετῆς τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ δάσει.»

Κατὰ τὸ βιβλίον τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων: «Ὁ Παῦλος ὑπὸ τοῦ Πνεύματος ἀγόμενος ἐδήλου τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦτον ὁ Χριστός.»

Ἡ ἔμπνευσις συλλαμβάνει καὶ ἄγει τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα, ὅπερ κατακυριεύεται οὕτω ὑπὸ θείας καὶ ξένης ἐπιροῆς· *τοὐντεῦθεν δὲ ὁ παθητικὸς χαρακτὴρ τοῦ ἐμπνευσμένου ἀνθρώπου*, ὃν καὶ ἡ Βίβλος ἐπίσης ἀναγνωρίζει.

Κατὰ τὸν Ἁγ. Ματθαῖον, ὁ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς Ἀποστόλοις: «*Δὲν ὁμιλεῖτε σεῖς, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν ὁμιλεῖ ἐν ὑμῖν.*

Καὶ κατὰ τὸν Ἅγ. Μάρκον ὁ Ἰησοῦς λέγει ὡσαύτως τοῖς Ἀποστόλοις: «*Μὴ πρότερον μελετᾶτε τί θὰ εἴπητε· διότι ὅ,τι θέλει σᾶς δοθῇ νὰ εἴπῆτε κατὰ τὴν ὥραν ταύτην, θὰ τὸ εἴπητε· καθόσον σεῖς δὲν θὰ ὁμιλεῖτε, ἀλλὰ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα.*»

Κατὰ τὸν Ἅγ. Λουκᾶν ὁ Χριστὸς ἐπίσης εἶπε: «*Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα θέλει διδάξῃ ὑμᾶς αὐτοστιγμεὶ τί θὰ εἴπητε.*»

Ἡ βίβλος τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων ἀναφέρει καὶ τάδε: «Ὁ Ἀγάπιος ἐγερθεὶς *ἐδήλωσε διὰ τοῦ Πνεύματος*, ὅτι μέγας λοιμὸς θὰ ἐπήρχετο καθ' ἅπασαν τὴν Οἰκουμένην· καὶ ὄντως ἐπῆλθεν ἐπὶ βασιλείας τοῦ Κλαυδίου Καίσαρος.» Ὡσαύτως λέγει: «Ὁ Παῦλος *ἐνεφορήθη ὑπὸ τοῦ Πνεύματος* διελθεῖν ἐκ Μακεδονίας κτλ.» Ἡ δὲ πρὸς τοὺς Ρωμαίους ἐπιστολὴ λέγει: «Ὅσοι ἐμφοροῦνται *ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ*, εἰσὶ *τέκνα τοῦ Θεοῦ*.» κτλ. κτλ. κτλ.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες καλῶς ἐπίσης ἐχαρακτήρισαν τὴν παθητικὴν φύσιν τοῦ ἐμπνευσμένου ἀνθρώπου.

Κατὰ τὸν Ὅμηρον (Ἰλιὰς XII 228) οἱ ὁρῶντες καὶ οἱ προφῆται εἰσὶν ἀντιπρόσωποι τοῦ Θεοῦ καὶ χρησιμεύουσιν ὡς παθητικὰ ὄργανα τῇ θείᾳ βουλήσει. (Μαντεύουσιν ὡς ἐνὶ δύμῳ ἀδάναποι βάλλουσι (Ὀδύσ. I, 200, 201 κλ.)

Ὁ Πλάτων, «*οὐχ οὗτοι εἰσιν οἱ ταῦτα λέγοντες*» περὶ τῶν τοιούτων ἀποφαίνεται.

Κατὰ τὸν Ἀπολλώνιον τὸν Τυανέα (*) *οἱ θεοὶ* ὁρῶσι τὰ συμβησόμενα, *οἱ ἄνθρωποι* τὰ συμβάντα καὶ οἱ φρόνιμοι (μάγοι) τὶ ἄρτι *συμβήσεται*, βοηθούμενοι ἰδίᾳ οὗτοι ὑπὸ τῆς ἰδιοφυΐας καὶ τῶν ἀστρολογικῶν των γνώσεων.

Ὁ δὲ Λευκανός, ποιητὴς ὁ διάσημος τῆς Φερσαλίδος (**) δίδωσιν ἡμῖν λεπτομερῆ περιγραφὴν τῆς ἀκαθέκτου μανίας τῆς ἐμπνεύσεως καὶ τῶν ὑπερφυσικῶν παραφορῶν τῶν Πυθιῶν, καθ' ἣν ὥραν αὗται ἐχρησμοδότουν Μεταφέρομεν δ' ὧδε εἰς τὸ ἁπλοῦν, τοὺς ἀπὸ 71-223 στίχους αὐτῆς.

«Ὁπόταν ἡ ἀρχηγία τῆς δημοκρατίας ἐδόθη τῷ Πομπηΐῳ, φοβηθεὶς ὁ Ἄππιος ν' ἀντιμετωπίσῃ τὰς τύχας ἀμφιβόλου διαπάλης, μετέβη νὰ συμβουλευθῇ τὸ Μαντεῖον τῶν Δελφῶν. Ἐν ἀποστάσει ἴσῃ τῇ δύσει καὶ ἀνατολῇ ὑψοῦνται ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ αἱ δύο κορυφαὶ τοῦ Παρνασσοῦ, ὄρους ἀγαπητοῦ τῷ Ἀπόλλωνι καὶ τῷ Βάκχῳ, οὗτινος αἱ Θηβαῖαι Μαινάδες συγχέουσι τὴν λατρείαν ἐν ταῖς κατὰ τριετίαν τελουμέναις ἐν Δελφοῖς τελεταῖς...

«Ὁποία θεότης κρύπτεται ἐν τῷδε τῷ τόπῳ; Ὁποῖος Θεός, κάτοχος ὅλων τῶν μυστηρίων τοῦ αἰωνίου κόσμου καὶ τῶν ἀποκρύφων τοῦ μέλλοντος, ὑποβάλλεται εἰς γηΐνην ὑποταγήν, ἕτοιμος πάντοτε ν' ἀποκαλύπτεται τοῖς θνητοῖς καὶ γὰ ὑπομένῃ τὴν τῶν ἀνθρώπων ἐπαφήν, ἐξ ἴσου ἰσχυρὸς καὶ θαυμάσιος, εἴτε καὶ μόνον ἀποκαλύπτων τὸ πεπρωμένον, εἴτε καὶ προσδιορίζων διὰ τοῦ λόγου αὐτό; Ὅπως δὲ ποτ' ἂν ᾖ, *ἡ θεία αὕτη πνοὴ εἰσελθοῦσα ἐν τῷ παρθενικῷ κόλπῳ τῆς ἱερείας*, ταράσσει καὶ κραδαίνει μετὰ φοβεροῦ πατάγου τὴν ἀνθρώπινον ταύτην ψυχήν, διαρρηγνύει τὸ στόμα τῆς ἱερείας, ὡς ἡ φλὸξ διασχίζει παφλάζουσα τὸν κρατῆρα τῆς Σικελίας... Ὁ Θεὸς δείκνυται ἀρεστὸς τοῖς πᾶσι καὶ οὐδενὶ ἀρνεῖται τοὺς χρησμοὺς αὐτοῦ· *μόνον δὲ οὐ συμμετέχει τοῖς ἀνθρωπίνοις πάθεσιν*. Οὐδενὶ δ' ἐπιτρέπεται προσελθεῖν τῷ ναῷ αὐτοῦ καὶ ταπεινῇ τῇ φωνῇ ψιθυρίσαι εὐχὰς ἀθεμίτους· καθόσον, προαγγέλων τὴν ὡρισμένην καὶ ἀμετάβλητον τῶν τυχῶν τάξιν, οὐδὲν ταῖς ἀνθρωπίναις προσευχαῖς χορηγεῖ...

«*Ἡ μεγαλειτέρα δυστυχία τοῦ αἰῶνος ἡμῶν εἶναι, ὅτι ἀπωλέσαμεν τὸ θαυμάσιον τοῦτο τοῦ οὐρανοῦ δῶρον. Τὸ τῶν Δελφῶν μαντεῖον σιγᾷ ἀφ' ὅτου οἱ βασιλεῖς ἤρξαντο νὰ φοβῶνται τὸ μέλλον καὶ ἀποστέργουσι πλέον ν' ἀφήσωσι τοὺς Θεοὺς νὰ ὁμιλῶσι*... Καὶ συνεπῶς ἐκοιμῶντο οὕτως ἀπὸ πολλοῦ καὶ ἀκίνητοι διετέλουν οἱ Δελφικοὶ τρίποδες, ὅτε ὁ Ἄππιος ἦλθε νὰ ταράξῃ τὴν ἡσυχίαν αὐτῶν καὶ ζητήσῃ τὴν τελευταίαν περὶ τοῦ ἐμφυλίου πολέμου λέξιν.

«Παρὰ τὰς ὄχθας τῶν πηγῶν τῆς Καστα-λίας (*) καὶ εἰς τὸ βάθος τοῦ μονήρους δάσους, ἐβάδιζεν εὐθύμως καὶ ἀφόβως ἡ νέα Φημονόη (**) ὁ Ποντίφηξ (ἱεροφάντης) τότε συλλαμβάνει αὐτὴν καὶ τὴν σύρει διὰ τῆς βίας πρὸς τὸ ἄδυτον. Αὕτη δὲ τρέμουσα καὶ μὴ τολμῶσα νὰ ἐγγίσῃ τὸ φοβερὸν κατώφλιον, προσπαθεῖ δι' ἀνωφελοῦς πανουργίας ν' ἀποτρέψῃ τὸν Ἄππιον, τῆς ζωηρᾶς ἣν ἔχει ἐπιθυμίας, νὰ μάθῃ τὸ μέλλον... Ὁ φόβος αὐτὸς ἀκριβῶς δηλοῖ *τὴν παρουσίαν τοῦ Θεοῦ, ὃν εἶχον ἀπαρνηθῆ*... Τότε αὕτη προσδένει τὴν κόμην αὐτῆς ἐπὶ τοῦ μετώπου της καὶ ἐγκλείει τοὺς κυμαινομαίνους πλοκάμους ἐπὶ τῶν ὤμων διὰ λευκῆς ταινίας καὶ *στεφάνης ἐκ δάφνης τῆς Φωκίδος*. Ἀλλὰ δειλιᾷ ἔτι καὶ δὲν τολμᾷ νὰ προχωρήσῃ, ὅτε ὁ ἱερεὺς τὴν ὠθεῖ βιαίως εἰς τὰ ἐνδότερα τοῦ ναοῦ... Ἡ παρθένος τρέχει πρὸς τὸν φοβερὸν τρίποδα καὶ εἰσδύει ἐν τῷ σπηλαίῳ, ὅπου σταματᾷ, ἵνα δεχθῇ μετὰ θλίψεως ἐν τῷ κόλπῳ αὐτῆς *τὸν Θεόν, ὃν τῇ ἀποστέλλει ἡ ὑπόγειος πνοή, ἧς οἱ αἰῶνες οὐδαμῶς εἶχον ἐξαντλήσει τὴν δύναμιν*. Τέλος, κύριος ὢν τῆς καρδίας τῆς ἱερείας αὐτοῦ ὁ *Ἀπόλλων* τὴν κατακτᾷ... Μανιώδης καὶ ἐκτὸς ἑαυτῆς γενομένη τότε ἡ ἱέρεια, τρέχει οὕτως ἐν ταραχῇ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ, κινοῦσα ζωηρῶς τὴν κεφαλήν, ἥτις δὲν τῇ ἀνήκει πλέον. Αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς της ἀνορθοῦνται· τὰ ἱερὰ περιδέματα καὶ ἡ προφητικὴ δάφνη κραδαίνονται ἐπὶ τοῦ μετώπου της· ἀνατρέπει δὲ τὸν παρεμποδίζοντα τὴν ἄτακτον φυγήν της τρίποδα καὶ ἀφρίζει ἐν τῇ κατατρυχούσῃ αὐτὴν ζέσει: *Ἡ καίουσα πνοή σου ἐν αὐτῇ εἶναι, ὦ Θεὲ τῶν χρησμῶν!*

«Ἡ πρὸ αὐτῆς ἀναπτυσσομένη εἰκὼν εἶναι ἀπειρομεγέθης· ὅλον δὲ τὸ μέλλον συσπειροῦται ἐκεῖ, ὅπως διὰ μιᾶς ἐξέλθῃ καὶ τὰ συμβάντα διαφιλονεικοῦσι τὸν λόγον τοῦ ἀπορρήτου· ἡ πρώτη καὶ τελευταία ἡμέρα τοῦ κόσμου, ἡ ἔκτασις τῶν θαλασσῶν καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν κόκκων τῆς ἄμμου *τῇ προτάσσονται ὅλα ἐν ταὐτῷ*:

«*Θὰ διαφύγῃς, λέγει τότε αὕτη*, τῷ Ἀππίῳ, τοὺς κινδύνους τῆς ἀπαισίας ταύτης μάχης, καὶ μόνος θὰ εὕρῃς ἀνάπαυσιν ἐν εὐρείᾳ κοιλάδι, ἐπὶ τῆς ἀκτῆς τῆς *Εὐβοίας*.»

«Ὁ κόλπος τῆς πυθωνίσσης προσκρούει τότε τῇ θύρᾳ τοῦ ναοῦ, ἥτις ὑποχωρεῖ καὶ ἐκείνη φεύγει, πλὴν ὁ προφητικὸς αὐτῆς εἱρμὸς δὲν κατευνάζεται· διότι ἔχει ἀκόμη νὰ εἴπῃ, *ὁ δὲ κυριαρχῶν ἐν τῷ κόλπῳ της Θεός, τὴν κατακρατεῖ πάντοτε*. Αὐτὸς περιστρέφει τοὺς ὀφθαλμούς της ἐν τῇ τροχιᾷ των καὶ τοῖς προσδίδει βλέμμα ἀγριωπὸν καὶ ἐξεστηκός· τὸ πρόσωπόν της δὲν παρουσιάζει ποσῶς ἔκφρασιν σταθεράν· ὁ φόβος καὶ ἡ ἀπειλὴ ἀπεικονίζονται ἀλληλοδιαδόχως· πυρῶδες ἐρύθημα διαδέχεται τὴν πελιδνὴν ὠχρότητα τῶν παρειῶν της, ὠχρότητα ἥτις ἐμπνέει φρίκην μᾶλλον ἢ ἔκφρασιν οἴκτου. Ἡ δὲ καρδία της πληγεῖσα ἐκ τοσαύτης καταιγίδος, δὲν κατευνάζεται, ἀλλ' ἀνακουφίζεται μόνον διὰ πολυαρίθμων ἀναστεναγμῶν, ὁμοίων ταῖς ὑποκώφοις βοαῖς τῆς θαλάσσης, μετὰ κατάπαυσιν ἀνεμώδους βορείου σάλου.

«*Κατὰ τὴν διέλευσιν αὐτῆς πρὸ τοῦ θείου ἐκείνου φωτός*, ὅπερ τῇ ἀποκαλύπτει τὸ μέλλον *ἐν τῷ φωτὶ τῆς ἡμέρας, ὑπῆρξε δι' αὐτὴν διάστημα σκότους*. Ὁ Ἀπόλλων τῇ εἶχε διαχύσει τὴν λήθην, ἐν τῇ καρδίᾳ της, ἵνα τῇ *ἀποσπάσῃ τὰ ἀπόκρυφα τοῦ οὐρανοῦ*. Ἀλλ' ἡ ἐπιστήμη τέλος τοῦ μέλλοντος τῇ διαφεύγει καὶ ἡ προφῆτις ἐπανέρχεται εἰς τοὺς χρησμολόγους τρίποδας. Ἐπανερχομένη ὅμως ἐν ἑαυτῇ, ἡ δυστυχὴς παρθένος πίπτει ἐκπνέουσα.»

(Ἕπεται συνέχεια)

(*) Πυθαγ. φιλόσοφος. Φίλος Οὐεσπεσιανοῦ καὶ Τίτου. Ἀπέθ. ἐν Ρώμῃ, τιμώμενος ὡς θαυματουργὸς καὶ ἅγιος.

(**) Φίλος καὶ συνόμιλος Νέρωνι, ἐξ ἱππότου ρωμαίου καταγόμενος, ἐξεπαιδεύθη ἐν Ρώμῃ καὶ Ἀθήναις, συνωμόσας εἶτα κατὰ Νέρωνος ἀδικήσαντος, προσετάχθη ὑπὸ τοῦ τυράννου φλεβοτομίᾳ ἀποθανεῖν.

(*) Πηγή, ὡς γνωστόν, ἐν Δελφοῖς, ἱερὰ τῷ Ἀπόλλωνι καὶ ταῖς Μούσαις, ὑπὸ τὸν βρχχον τῆς Ὑαμπίας πηγάζουσα καὶ εἰς ἣν ἐλούοντο ἢ ἐξ ἧς ἔπινον πρὸς ἁγνισμὸν οἱ τὸ μαντεῖον ἐπισκεπτόμενοι πρὶν ἢ εἰσέλθωσιν εἰς τὸν ναόν.

(**) Θυγάτηρ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ πρώτη αὐτοῦ ἱέρεια ἐν Δελφοῖς, διὸ καὶ τὸ ὄνομα τὴν μάντιδα ἐν γένει ἐσήμαινεν.

Η ΕΚ ΠΙΘΗΚΩΝ ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΜΑΣ

ΞΕΙΣ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ ΤΩΝ ΒΡΕΦΩΝ ΟΙΤΙΝΕΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΟΥΣΙ ΤΟΥΤΟ

Περίεργοι καὶ ἐνδιαφέρουσαι εἰσὶν αἱ πράξεις τῶν βρεφῶν. Αἱ μητέρες ἰδίως, ὅταν παρατηρῶσιν ὅ,τι πράττει τὸ βρέφος, αἰσθάνονται μεγάλην εὐχαρίστησιν—μίαν συγκίνησιν, οὕτως εἰπεῖν, ἥτις δὲν δύναται καθ' ὁλοκληρίαν ν' ἀποδοθῇ εἰς ἰσχυρὸν μητρικὸν ἔνστικτον. Μέρος τῆς εὐχαριστήσεως ταύτης προέρχεται βεβαίως ἐκ τῶν ἀσυνήθων πράξεων τοῦ βρέφους, ὅπερ ὑπόκειται εἰς νόμους ἐμφύτους, διότι πράττει κατὰ τρόπον ὅλως διάφορον τοῦ ἐφήβου.

Διατί ἡ ἀνομοιότης αὕτη; Διατὶ νὰ μὴν ἦνε τὸ βρέφος ἀκριβὲς μικρογραφικὸν ἀντίτυπον ἐφήβου ἀνδρὸς ἢ γυναικός, τὸ ὁποῖον ν' αὐξάνῃ μόνον κατὰ μέγεθος, ἀντὶ νὰ μὴν αὐξάνῃ μόνον, ἀλλὰ καὶ νὰ μεταβάλλῃ σχῆμα καὶ μορφήν; Εἰς τὰς τοιαύτας ἐρωτήσεις ἡ θεωρία τῆς Μεταμορφώσεως ἀπαντᾷ. — Ἡ θεωρία αὕτη παραδέχεται, ὅτι τὰ ἀνθρώπινα ὄντα δὲν ἦσαν πάντοτε ἀνθρώπινα, ὅτι πρὸ πολλοῦ οἱ προπάτορές των ἦσαν πιθηκοειδῆ ζῷα, τὰ ὁποῖα ἐσύχναζον τὰ δάση· ὅτι δὲ οἱ πρόγονοι τούτων ἦσαν τετράποδα, ὡς τὸ σαρκοβόρον διδελφοειδὲς τῆς Βιργινίας· ὅτι τὰ τοιούτου εἴδους ζῷα εἶχον σειρὰν προγόνων, συγγενευόντων μὲ τὰ ἑρπετα—τὰ σαυροειδῆ· καὶ ταῦτα μὲ τὸ ἀμφίβια—τὰ βατραχοειδῆ· ἐνῷ ὁ μικρὸς βάτραχος (τὸ ἰχθυοειδὲς ἔμβρυον βατράχου) μᾶς ἐπαναφέρει εἰς προγενεστέραν βαθμίδα, τὸν ἰχθυοειδῆ προπάτορα, ὅστις περιεφέρετο κολυμβῶν ἀνὰ τὴν θάλασσαν· καὶ οἱ μακρυνοὶ πρόγονοί του ἦσαν πάλιν σκωληκοειδῆ ὄντα, στερούμενα σπονδυλικῆς στήλης· οἱ δὲ πρόγονοί τούτων μᾶς ἐπαναφέρουσι βαθμηδὸν εἰς τὴν ἁπλουστέραν μορφὴν τῆς ζωῆς.

Ἐκάστη τώρα τῶν διαφόρων τούτων μορφῶν ἔχει νὰ διέλθῃ διὰ τῶν προηγουμένων βαθμίδων τῆς μακρᾶς της ἱστορίας ἐν συνοπτικῷ καὶ βραχεῖ τρόπῳ, πρὶν γίνῃ ὡς οἱ ἰδικοί της γονεῖς. Πρὶν δυνηθῇ νὰ γίνῃ ὁ μικρὸς βάτραχος ἀληθὴς βάτραχος, διέρχεται διὰ τῶν ποικίλων βαθμίδων, μέχρις οὗ προσλάβῃ ἰχθυοειδῆ μορφήν· καὶ ὁ μικρὸς βάτραχος ὡς νύμφη εἶνε πολὺ διάφορος τοῦ ἐφήβου βατράχου. Ὁμοίως δὲ τὸ ἀνθρώπινον βρέφος διαφέρει τοῦ ἐφήβου. Τὸ βρέφος παρίστᾷ τὴν προπατορικὴν πιθηκοειδῆ βαθμῖδα—τὴν τελευταίαν ταύτην βαθμῖδα, διὰ τῆς ὁποίας διῆλθε πρὶν τελειοποιηθῇ τὸ πραγματικὸν ἀνθρώπινον ὄν.

Ἡ προπατορικὴ αὕτη ἱστορία μᾶς ὁδηγεῖ κἄπως εἰς τὴν κατανόησιν τῶν ἰδιαζόντων πράξεων τοῦ βρέφους. Δὲν εἶνε ἀληθῶς ἀνθρώπινοι τρόποι ἐνεργείας· εἶνε συνήθειαι πράξεως, κληρονομηθεῖσαι ἀπὸ τοὺς πιθηκοειδεῖς γονεῖς τοῦ παρελθόντος.

Πρὶν προβῶμεν περαιτέρω, θὰ ἦτο καλὸν νὰ ἄρωμεν πᾶσαν παρανόησιν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν σειρὰν τῶν προπατόρων τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ λέξις πιθηκοειδῆ ζῷα ἐτέθη ἐσκεμμένως. Δὲν πρέπει νὰ ὑποθέσῃ τις, ὅτι ὁ ἄνθρωπος κατάγεται ἀπό τινα ἐκ τῶν νῦν ζώντων πιθήκων καὶ εἶνε μόνον ἀλλοιωθεῖσα μορφὴ αὐτοῦ. Τοῦτο εἶνε ἀδύνατον. Ὁ ἄνθρωπος δὲν δύναται νὰ κατάγηται ἀπὸ τοὺς ἐξαδέλφους του, οἵτινες ζῶσιν, ἀλλὰ κατάγεται ἀπὸ τοὺς προπάτοράς του, οἵτινες ἀπέθανον. Καὶ οἱ νῦν ζῶντες πίθηκοι εἶνε ἐξάδελφοι, ἢ συγγενεῖς τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ κατ' οὐδένα τρόπον προπάτορές του.

Ἀκριβῶς, ὅμως, καθὼς ὁ εὐτυχὴς ἔμπορος, τοῦ ὁποίου ὁ πάππος ἦτο γεωργός, θὰ εὕρισκε τὴν σήμερον γεωργούς, οἵτινες ἄριστα θὰ ἀντιπροσώπευον τὸν πάππον του, οὕτως ὁ ἄνθρωπος, ἀτενίζων τοὺς νῦν πιθηκοειδεῖς ἐξαδέλφους του, δύναται νὰ μάθῃ παρ' αὐτῶν τί εἶδος ὄντων ἦσαν οἱ πιθηκοειδεῖς γονεῖς του ἐν τῷ παρελθόντι. Καὶ καθὼς ἡ νεαρὰ βαθμὶς—τὸ βρέφος—μᾶς ἐπαναφέρει πλησιέστατα εἰς τὴν προπατορικὴν μορμήν, οὕτως ἡ παραβολὴ δύναται νὰ γίνῃ μεταξὺ τῶν ἕξεων καὶ χαρακτήρων τῶν βρεφῶν καὶ τῶν πιθήκων.

Χαρακτήρ, κατὰ τὸν ὁποῖον τὸ βρέφος τόσον πολὺ ὁμοιάζει μὲ πίθηκον, εἶνε τὸ πρόσωπόν του. Ὁ Ἀριστοτέλης παρετήρησεν, ὅτι ὅλα τὰ βρέφη εἶχον τὴν ῥῖνα σιμήν, τὸ ὁποῖον εἶνε ὀρθόν. Ἡ σιμὴ αὕτη ῥὶς, ἥτις εἶνε περίπου τόσον πλατεῖα ὅσον καὶ μακρά, καὶ εἶνε πλαγίως ἀποκεκομμένη κατὰ τὸ ἄκρον, τὸ ὁποῖον δεικνύει δύο πλατεῖς ῥώθωνας, εἰσερχομένους σχεδὸν κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν κεφαλήν, εἶνε χαρακτήρ, ὅστις μᾶς ἐπαναφέρει εἰς ὅλως κατωτέραν μορφὴν πιθήκου. Ἕνεκα δὲ τοῦ χαρακτῆρος τούτου ἔδωσαν εἰς τὸν πίθηκον τὸ Λατινικὸν ὄνομα, σίμια, ὅπερ κατὰ λέξιν σημαίνει «ὁ σιμὴν ἔχων τὴν ῥῖνα.»

Ὡς πρὸς τὸ ἄνω χεῖλος του, τὸ βρέφος ἐπίσης μᾶς ἐπαναφέρει εἰς προγενεστέραν μορφὴν πιθήκου. Ὁ ἰδιάζων χαρακτὴρ τοῦ ἄνω χείλους εἶνε ἡ ὑπὸ τὴν ῥῖνα ρυτίς· εἴς τινα δὲ βρέφη ὑπάρχει οὐλή, ἥτις κατέρχεται πρὸς τὸ μέσον τῆς ρυτίδος. Ἡ ρυτὶς αὕτη εἶνε ἤδη λείψανον τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν τὸ χεῖλος ἀπετελεῖτο ἐκ δύο διακεκριμμένων τεμαχίων, ὡς εἰς τὰ τρωκτικά· ἕκαστον δὲ τεμάχιον ἠδύνατο νὰ κινηθῇ χωριστὰ τῷ ὄντι, τὸ σχιστόχειλον τοῦ λαγωοῦ. Μετὰ πάροδον χρόνου, ἐπειδὴ ἡ ἀνεξάρτητος κίνησις δὲν ἦτο πλέον ἀναγκαία, τὰ δύο χεῖλη ἠύξησαν ὁμοῦ καὶ ἀπετέλεσαν ἓν μόνον χεῖλος.

Τὰ σαρκοβόρα δεικνύουσι τὴν περίπτωσιν τῶν δύο χειλῶν, ἅτινα μόλις ἀρχίζουσι νὰ ἑνόνωνται. Τὰ βρέφη καὶ τινες τῶν προγενεστέρων πιθήκων δεικνύουσι τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ συνένωσις ἔγεινε τελείως, ἀλλ' ἡ συναρμογὴ δὲν εἶνε λίαν ἐντελής—διότι ἡ ρυτὶς μένει ἀκόμη διὰ νὰ σημειώσῃ τὴν γραμμὴν τῆς συναφείας. Ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν ἡ ὕψωσις εἶνε τόσον τελεία, ὥστε νὰ μὴν ἀφήνῃ σημεῖον, δεικνύεται εἰς τοὺς μεταγενεστέρους πιθήκους καὶ εἰς γηραιοὺς ἀνθρώπους.

Ὑπὸ ἄλλην ἔποψιν τὰ βρέφη δύνανται νὰ παραβληθῶσι μὲ τοὺς πιθήκους καὶ μὲ ἄλλα προγενέστερα ζῷα—δηλονότι, κατὰ τὴν προεκβολὴν τῆς ρινὸς καὶ τῆς σιαγόνος, πέραν τῆς γραμμῆς τοῦ μετώπου. Τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦτο τοῦ προσώπου εἶνε γνωστὸν ὡς προγναθισμός. Εἴς τινα παιδία παρατηρεῖται πάρα πολύ· εἰς ὅλα ὅμως δύναται νὰ παρατηρηθῇ περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον, καθὼς παρίσταται εἰς τὴν περίφημον εἰκόνα «Bubbles» τοῦ Millais. Εἶνε ἰδιαίτερον χαρακτηριστικὸν τῆς φυσιογνωμίας τῶν Αἰθιόπων, ὅπερ διατηροῦσι διὰ βίου, ἐνῷ οἱ λευκοὶ τὸ χάνουσι.

Καθὼς τὸ λευκὸν βρέφος αὐξάνει καὶ ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου του βαθμηδὸν μεταβάλλονται· ἡ σχετικὴ προεξοχὴ τῆς σιαγόνος ἐλαττοῦται, ἐνῷ ἡ προεκβολὴ τοῦ μετώπου αὐξάνει, μέχρις οὗ ἡ κατατομὴ τοῦ προσώπου γίνῃ μᾶλλον εὐθεῖα—ἐν ἐπιστημονικαῖς λέξεσι τὸ πρόσωπον γίνῃ ὀρθογναθικόν. Ὅσον περισσότερα σημεῖα ὀρθογναθισμοῦ δεικνύει μία φυλή, τόσον περισσότερον θεωρεῖται, ὅτι κατάγεται ἐκ τοῦ τύπου τῆς μορφῆς τοῦ προπατορικοῦ της πιθήκου. Καὶ λοιπόν, ἐν γενικαῖς λέξεσι, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι ὅσον μεγαλείτερος εἶνε ὁ ὀρθογναθισμὸς τόσον μεγαλείτερος εἶνε ὁ βαθμὸς τῆς εὐφυΐας.

Πολλοὶ ἄνθρωποι ἀγνοοῦσι πόσον πολὺ μεταβάλλεται ἡ κατατομὴ τοῦ προσώπου κατὰ τὴν ζωήν· καὶ αἱ φωτογραφίαι, αἵτινες συνήθως γίνονται, δὲν χρησιμεύουσιν εἰς τὸ ἐπιστημονικὸν τοῦτο ζήτημα. Αἱ τῆς κατατομῆς τοῦ προσώπου φωτογραφίαι τοῦ ἰδίου ἀνθρώπου, ὅτε οὗτος ἦτο νήπιον καὶ ὅτε ἦτο ἔφηβος, θὰ ἐσαφήνιζεν τὰς μεταβολὰς λίαν καλῶς. Ἀλλὰ δυστυχῶς τοιούτου εἴδους φωτογραφίαι εἶνε ὀλίγαι καὶ σπανίως εὑρίσκονται.

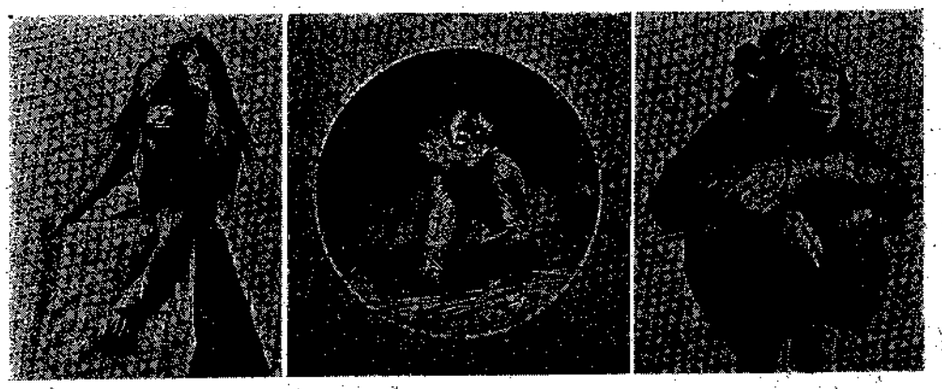

Αἱ τρεῖς ἄνωθι φωτογραφίαι δεικνύουσι χαρακτῆρας πιθήκων, τοὺς ὁποίους καὶ τὰ βρέφη παρουσιάζουσι. (1) Τὴν διεύθυνσιν τῶν τριχῶν—ἀπὸ τοῦ καρποῦ τῆς χειρὸς καὶ πέραν τοῦ ἀγκῶνος. (2) Ἴχνος τῆς ρυτίδος ἐπὶ τοῦ ἄνω χείλους. (3) Κάθισμα ἐπὶ τῶν ἰγνύων, ἡ καὶ εἰς τὰ βρέφη συνήθης στάσις.

Πρῶτος ὁ Δαρβῖνος παρετήρησε πιθηκοειδὲς χαρακτηριστικὸν ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου ὠτός. Τοῦτο εἶνε μικρὸς βῶλος ἢ αἰχμὴ τετοποθετημένη περὶ τὸ μέσον τοῦ ἄκρου τοῦ λοβοῦ. Ἐνίοτε, δὲν δεικνύεται πράγματι καθόλου· ἄλλοτε δύναται νὰ παρατηρηθῇ ἐπὶ τοῦ ἑνὸς ὠτός, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τοῦ ἄλλου· ἀλλὰ δύναται νὰ σημειωθῇ εἰς τοὺς ἐφήβους, καθὼς καὶ εἰς τὰ παιδία. Ἡ αἰχμὴ αὕτη εἶνε τὸ λείψανον τοῦ ὀξέος ὠτός, τὸ ὁποῖον εἶχον ποτὲ οἱ προπάτορές μας ἀπὸ κοινοῦ μὲ ὅλους τοὺς πιθήκους—οὓς ὅμοιον μὲ τὸ τοῦ κυνός.

Ἀλλ' εἰς ἡμᾶς, καθὼς εἰς πολλοὺς ἐκ τῶν μεταγενεστέρων πιθήκων, τὸ οὖς ἐξεφύλισε πάρα πολὺ—τὸ ὀξὺ μέρος συνεχῶς ἐσμικρύνετο, καὶ ἐπὶ τέλους μικρὸν μόνον τεμάχιον ἔμεινεν ὡς λείψανον αὐτῆς· καὶ τοῦτο εἰς πολλὰς περιπτώσεις ἐξέλειψεν.

Ὑπὸ ἄλλας ἐπόψεις τὸ ἀνθρώπινον οὖς ἐξεφύλισε. Εἴχομεν ποτὲ τὴν δύναμιν νὰ κινῶμεν τὰ ὦτα — νὰ στρέφωμεν αὐτὰ ἢ νὰ τὰ σταίνωμεν ὡς ἄλλα ζῷα. Οἱ μῦς ὑπάρχουν ἀκόμη ἐκεῖ, ἀλλ' εἰς τὰς πλείστας περιστάσεις εἶνε ἀκίνητα ἕνεκα τῆς ἀχρηστίας. Ἐνίοτε, ὅμως, δυνάμεθα νὰ παρατηρήσωμεν ἄνθρωπον, ὅστις νὰ κινῇ τὰ ὦτα, καὶ μάλιστα λίαν ταχέως, ὅταν ἐρεθισθῇ ἐξωτερικῶς.

Χαρακτηριστικόν, τὸ ὁποῖον ἰδιαιτέρως ἀνήκει εἰς τοὺς πιθήκους εἶνε τὸ τριχῶδες ἐπικάλυμμα — χαρακτὴρ συνήθης εἰς τὰ μαστοφόρα. Εἴς τινας περιπτώσεις, κυρίως εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν ἐλέφαντα, τὸ τριχῶδες ἐπικάλυμμα σχεδὸν ἐχάθη. Τὰ βρέφη ὅμως διατηροῦσι πολλὰ ἴχνη αὐτοῦ· ἐπὶ τῆς ῥάχεως καὶ τῶν βραχιόνων, ἐπὶ τοῦ μετώπου, ἐπὶ τῆς σιαγόνος καὶ ἐπὶ τῶν παρειῶν ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν συνήθως πυκνὸν τριχῶδες στρῶμα. Λέγω διατηροῦσιν ἐσκεμμένως, διότι εἶνε γνωστὸν, ὅτι τὸ τριχῶδες ἐπικάλυμμα ἐκλείπει μόνον μετὰ τὸν χρόνον τῆς γεννήσεως. Ἐνίοτε, διατηρεῖται ἐπὶ μακρότερον τελείως ἀνεπτυγμένον. Ὑπάρχουσι τριχώδεις φυλαὶ ἀνθρώπων, ὡς οἱ Ainos τῆς Ἰαπωνίας καὶ οἱ ἰθαγενεῖς τῆς Αὐστραλίας, ἐκ τῶν ὁποίων ὅμως οἱ τελευταῖοι φαίνεται, ὅτι ἐκληρονόμησαν τὴν φυσιογνωμίαν των ἐκ πιθήκων, οἵτινες νῦν ἐξεφυλίσθησαν.

Δυνάμεθα συντόμως ν' ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα ἰδιωμά τι τῶν τριχῶν, ὅπερ παρατηρεῖται τόσῳ πολὺ εἰς τοὺς ἀνθρωποειδεῖς πιθήκους, καὶ ἰδίως εἰς τὸν Ὀραγκουτάγκον, δηλονότι τὸν τρόπον, κατὰ τὸν ὁποῖον αἱ τρίχες κλίνουσιν ἀπὸ τὸν καρπὸν τῆς χειρὸς πρὸς τὸν ἀγκῶνα τοῦ προσθίου βραχίονος.

Ἡ πρὸς τὰ ἄνω τῆς χειρὸς διεύθυνσις αὕτη τῶν τριχῶν, ἥτις διαφέρει τῆς τῶν τετραπόδων, ὑποτίθεται, ὅτι προῆλθεν ἐκ τῆς συνηθείας τοῦ νὰ θέτωσι τὰς χεῖρας των ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς των, διὰ ν' ἀφίνωσι τὴν βροχὴν νὰ ἐκρέῃ ἀπὸ τὸν ἀγκῶνα.

Ἡ ἰδία ἀκριβῶς διεύθυνσις τῶν τριχῶν δύναται νὰ παρατηρηθῇ ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ μέρους τοῦ προσθίου βραχίονος τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ ἔλλειψις οὐρᾶς εἶνε ἄλλος χαρακτήρ, γενικῶς θεωρούμενος ὡς διακρίνων τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὸν πίθηκον. Ἀλλὰ δὲν ἔχει οὕτως· διότι πολλοὶ ἐκ τῶν μεταγενεστέρων πιθήκων ἀπώλεσαν τὴν οὐράν. Καί, πάλιν ἡ ἐξέτασις οἱουδήποτε ἀνθρωπίνου σκελετοῦ δεικνύει, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔχει τὰ λείψανα οὐρᾶς — τοὺς ὀλίγους δηλαδὴ μικροὺς σπονδύλους, οἵτινος σχηματίζουσι τὴν συνέχειαν τῆς σπονδυλικῆς στήλης.

Τὰ βρέφη μέχρι τοῦ τετάρτου ἢ πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας των δεικνύουσιν ἐπὶ τῶν σωμάτων των τήν θέσιν, ὅπου ἡ οὐρὰ θὰ ἐξέβαλλε διὰ μέσου τῆς σαρκός. Εἶνε μικρὸν κυκλικὸν κοίλωμα περὶ τὴν βάσιν τῆς σπονδυλικῆς στήλης — κοίλωμα, τὸ ὁποῖον αἱ μητέρες καὶ αἱ τροφοὶ ὑποδεικνύουσιν ὡς λίαν δύσκολον νὰ πλυθῇ. Τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς οὐρᾶς εἶνε ἀκριβῶς ὅ,τι θὰ ἦτο μία οὐλή, ἐὰν ἡ οὐρὰ ἀπεκόπτετο, τὸ δὲ κρέας ἔκλεισε καὶ ἐθεράπευε τὴν πληγήν. Παρατηρεῖται πολὺ εἰς τὰ νεογέννητα βρέφη, εἰς τὰ ὁποῖα καθὼς ἀναπτύσσονται, τὸ κοίλωμα γίνεται πλέον ἀβαθὲς καὶ εἶτα ἐκλείπει. Ἀλλὰ εἰς τὸν γορίλλαν τὸ σημεῖον τοῦτο μένει διὰ βίου καὶ εἶνε τόσον μεγάλον, ὅσον νόμισμα πεντήκοντα λεπτῶν.

Οἱ πόδες τοῦ βρέφους εἶνε αἱ ἐκφυλίσασαι ὀπίσθιαι χεῖρες τοῦ πιθήκου. Ὁ μέγας δάκτυλος τοῦ ποδὸς εἶνε ἀληθῶς ἀντίχειρ καὶ ὡς ὁ ἀντίχειρ, εἶνε ὁ μόνος δάκτυλος, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ τελευταία κλείδωσις δύναται νὰ κιεηθῇ ἀνεξαρτήτως τῶν ἄλλων. Τὸ μεταξὺ τοῦ μεγάλου δακτύλου τοῦ ποδὸς καὶ τῶν ἄλλων δακτύλων αὐτοῦ διάστημα ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ μεταξὺ τοῦ ἀντίχειρος καὶ τοῦ πρώτου δακτύλου διάστημα, καθὼς δυνάμεθα νὰ τὸ ἴδωμεν εἰς τὰς ὀπισθίας χεῖρας τῶν πιθήκων.

Τὸ βρέφος ἔχει τὴν δύναμιν νὰ κινῇ τοὺς δακτύλους τῶν ποδῶν του ἐλευθέρως — νὰ συστρέφῃ οὕτως εἰπεῖν αὐτούς, πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον τόσον συχνὰ σχο-

λιάζουσιν αἱ μητέρες.

Τὸ εἶδος τοῦτο τῆς κινήσεως εἶνε κληρονομία ἀπὸ τοὺς προπάτορας ἐκείνους, οἵτινες. ὡς σύγχρονοι πίθηκοι, θὰ μετεχειρίζοντο τοὺς δακτύλους τῶν ὀπισθίων των ποδῶν, καθὼς ἡμεῖς μεταχειριζόμεθα τοὺς δακτύλους τῶν χειρῶν μας.

Οὕτως εἰς οἱονδήποτε Ζωολογικὸν Κῆπον δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν πιθήκους, οἵτινες κρεμάμενοι ἀναβαίνουσι ῥάβδον μὲ τὰς χεῖρας των καὶ μεταχειρίζονται ὀπίσθιον πόδα (χεῖρα) διὰ νὰ συλλέξωσι πράγματα ἀπὸ τὸ ἔδαφος.

Συνήθης πρᾶξις τῶν βρεφῶν εἶνε νὰ στρέψωσι πλαγίως τὰ πέλματα τῶν ποδῶν των, θέτοντες αὐτὰ τὸ ἓν ἔναντι τοῦ ἄλλου, ἐνῷ οἱ πόδες μένουσιν εὐθεῖς. Τὴν στάσιν ταύτην ἀκριβῶς θὰ ἐλάμβανε πίθηκος ἀναρριχώμενος εἰς δένδρον, ἢ περιπατῶν ἐπὶ κλάδου διὰ τὰ δράξῃ τὸ στέλεχος μὲ τὰς ὀπισθίας του χεῖρας.

Τὰ κληρονομηθέντα ἀποτελέσματα τῆς τοιαύτης ἐπὶ τῶν κορμῶν δένδρων ἀναρριχήσεως μὲ τὰς ὀπισθίους χεῖρας συχνάκις παρατηροῦνται εἰς μικρὰ βρέφη. Ἡ περὶ τὰ ἔσω κυρτότης τῶν ποδῶν, ἥτις εἶνε χαρακτηριστικὸν τῆς παιδικῆς ἡλικίας καὶ ζήτημα παρέχον ἀνησυχίαν τινὰ εἰς τὰς μητέρας, δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο ἢ λείψανον τῆς δενδρο-ἀναρριχητικῆς βαθμίδος. Καὶ ἡ μήτηρ δὲν πρέπει νὰ φοβῆται διὰ τὸν χαρακτῆρα τοῦτον — διότι πᾶν φυσικῶς ὑγιὲς βρέφος, ἀναπτυσσόμενον, ἀπαλλάσσεται ταχέως τούτου.

Ἐὰν λοιπὸν κρατήσωμεν μικρὸν βρέφος, οὕτως ὥστε οἱ πόδες του νὰ ἐγγίζωσι τὸ ἔδαφος, δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν, ὅτι οἱ πόδες δὲν τίθενται ἐν ἐπιπέδῳ μετὰ τοῦ ἐδάφους. ἀλλὰ μόνον, τὰ ἐξωτερικὰ μέρη τῶν ποδῶν μένουσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἐνῷ τὰ πέλματα αὐτῶν εὑρίσκονται περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον τὸ ἓν ἔναντι τοῦ ἄλλου — ἔχουσι δηλ. τὴν κλαδο-ἀναρριχητικὴν στάσιν.

Ἀνεφέρομεν προηγουμένως, ὅτι οἱ πίθηκοι μεταχειρίζονται τοὺς ὀπισθίους των πόδας ὡς χεῖρας· τοὺς δὲ προσθίους των πόδας μεταχειρίζονται ὡς ὄργανα, διὰ τῶν ὁποίων κρεμῶσι τὰ σώματά των ἀπὸ τῶν δένδρων. Διὰ τοιοῦτον σκοπὸν ὁ ἀντίχειρ δὲν εἶνε ἀναγκαῖος: ἀπαιτεῖται μόνον εἶδος ἀναρριχητικοῦ — ἀγκίστρου, τὸ ὁποῖον ὅμως οἱ δάκτυλοι ἐκτελοῦσι πληρέστατα ἀφ' ἑαυτῶν. Οἱ πίθηκοι, οἵτινες τὸ πλεῖστον ἀναρριχῶνται ἐπὶ δένδρων, ἀπώλεσαν ἐντελῶς τοὺς ἀντίχειράς των· αἱ δὲ πρόσθιοι χεῖρες των εἶνε τῷ ὄντι μόνον ἀναρριχητικὰ — ἄγκιστρα.

Ἡ ἀχρηστία τοῦ ἀντίχειρος δύναται νὰ παρατηρηθῇ εἰς ἄλλους πιθήκους, ὅταν οὗτοι δράττωσι ῥάβδον· ὅπερ παρατηρεῖται καὶ εἰς τὰ βρέφη, ὅταν κρατῶσι ῥάβδους ἢ δράττωσι ἀνθοδόκον. Ἐὰν ἔφηβος κρατήσῃ ἀνθοδόκον, θὰ θέσῃ ἐντὸς τὸν ἀντίχειρα διὰ νὰ τὴν στηρίξῃ. Ἀλλὰ τὸ βρέφος δὲν πράττει ὡς ὁ ἔφηβος: δὲν ἐκβάλλει τὴν χεῖρα του διὰ νὰ λάβῃ τὴν ἀνθοδόκον, ὡς θὰ ἔκαμνεν ὁ ἔφηβος. Κτυπᾷ μόνον τὸν γῦρον τῆς ἀνθοδόκου μὲ τὴν παλάμην τῆς χειρός του πρὸς τὰ κάτω, ἀκριβῶς, καθ' ὃν τρόπον πίθηξ κτυπᾷ κλάδον.

Ὁ τρόπος, καθ' ὃν τὰ βρέφη κρατοῦσι τὰς χεῖρας των συνεσταλμένας, εἶνε ἀποτέλεσμα τῶν προπατορικῶν κλαδο-ἀναρριχητικῶν ἕξεων. Τὴν στάσιν ταύτην δυνάμεθα νὰ παρατηρήσωμεν γενικῶς εἰς τοὺς πιθήκους· καὶ εἰς ἐκεῖνα τὰ εἴδη, τὰ ὁποῖα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ζῶσιν ἐπὶ τῶν δένδρων, ἔγεινε σταθερὸν χαρακτηριστικόν, ἕνεκα τῆς δυσκολίας τοῦ νὰ εὐθύνωσι τοὺς δακτύλους των κατόπιν προσπαθείας.

Ἐδοκιμάσαμεν καὶ ἡμεῖς τὴν δυσκολίαν ταύτην, ὅμαν μᾶς ἐκράτουν σφιγκτὰ δεδεμένους μὲ τὰ σπάργανα. Ἀκριβῶς τὸ αὐτό, λοιπόν, ἐὰν οἱ πιθηκοειδεῖς προπάτορές μας, ἕνεκα τοῦ ὅτι διηνεκῶς ἀνερρίχῶντο ἐπὶ δένδρων, εἶχον τὰς χεῖρας των συχνότερον ἐν τῇ συνεσταλμένῃ στάσει ἢ ἄλλως, θὰ ἀπέκτων μετὰ πάροδον χρόνου κυρτότητα διαρκῆ εἰς τὰς χεῖρας. Τὸν χαρακτῆρα τοῦτον θὰ μετέδιδον εἰς τοὺς ἀπογόνους των· καὶ τοῦτο εἶνε καθ' ἑαυτὸ τὸ χαρακτηριστικόν, ὅπερ τὰ βρέφη δεικνύουσιν.

Ὁ χαρακτήρ, ὅμως οὗτος, ὅστις ὀφείλεται εἰς τὴν ἐπὶ τῶν κλάδων ἀναρρίχησιν, δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὴν βαθμίδα τοῦ βρέφους. Δυνάμεθα νὰ τὸν παρατηρήσωμεν πολὺ ἀργότερον μετὰ ταῦτα· καὶ μόνον βαθμηδὸν τὰ βρέφη ἀποκτῶσι τὴν ἱκανότητα τοῦ νὰ ἐκτείνωσι καὶ εὐθύνωσι καταλλήλως τὰς χεῖρας των. Ἐν ἄλλαις λέξεσι, παρέρχεται ὀλίγος χρόνος, διὰ νὰ ὑπερνικήσωσι τὴν κυρτότητα τῶν χειρῶν των, ἣν οἱ προπάτορές των, τοῖς ἐκληρονόμησαν. Τινὰ παιδιὰ βεβαίως ἀπαιτοῦσι βραχύτερον χρόνον ἀπὸ ἄλλα πρὸς τοῦτο.

Ἐξετέλεσα πείραμα ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου εἰς ὅμιλόν τινα παιδίων τοῦ σχολείου — ἀρρένων καὶ θηλέων — καὶ προσέφερα βραβεῖον εἰς ὅντινα ἤθελε ἐκτείνει τοὺς δακτύλους του κατὰ τὸν εὐθύτερον τρόπον, δεικνύων εἰς αὐτοὺς ὅ,τι ἤθελον νὰ κάμωσι. Ηὐχαριστήθησαν πολὺ μὲ τὴν ἰδέαν μου· ἀλλὰ δὲν κατώρθωσαν νὰ κερδίσωσι τὸ βραβεῖον δι' ὅ,τι ἐνόμισαν ὡς εὔκολον πρᾶγμα. Ἦτον εὐχάριστον νὰ τὰ βλέπῃ τις· καὶ ἡ ἀποτυχία τινῶν ἐξ αὐτῶν νὰ εὐθύνωσι τελείως τοὺς δακτύλους των ἦτο κωμική.

Ἐν γένει ὅλοι πλὴν ἑνὸς ἔδειξαν καταφανῶς περισσοτέραν ἢ ὀλιγωτέραν κυρτότητα. Ἡ ἐξαίρεσις, ἥτις ἔλαβε τὸ βραβεῖον ἦτο κόρη — οὐχὶ ἡ μεγαλειτέρα ἐκ τῶν τοῦ ὁμίλου.

Οἱ στενοί μας ἐξάδελφοι, οἱ Ἀνθρωποειδεῖς πίθηκοι, παρέχουσι παράδειγμα τοῦ τί θὰ συνέβαινεν εἰς τὰς χεῖρας μας. Ἔχουσι, συνεπείᾳ κληρονομίας δενδρο-ἀναρριχητικῆς ζωῆς, τόσην ὀλίγην ἱκανότητα νὰ εὐθύνωσι τοὺς δακτύλους των, ὥστε δὲν δύνανται νὰ περιπατήσωσι μὲ τοὺς προσθίους των πόδας, τιθεμένους ἐν ἐπιπέδῳ μετὰ τοῦ ἐδάφους, ἀλλὰ κινοῦνται δυσκόλως ἐπὶ τῶν κεκαμμένων των κλειδώσεων.

Τὰ βρέφη ἐκληρονόμησαν ἀπὸ πιθηκοειδεῖς προπάτορας τὸ ἐνστικτον τοῦ σφίγγειν δυνατὰ πᾶν ὅ,τι λάβωσιν ἀνὰ χεῖρας. Αἱ πλεῖσται τῶν μητέρων ἐδοκίμασαν περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον τὴν δύναμιν, μὲ τὴν ὁποίαν τὸ βρέφος τραβᾷ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς των, ὅταν τὰς λάβῃ εἰς τὰς χεῖρας του. Πολλοὶ πατέρες γνωρίζουσιν, ὅτι ἐὰν πλησιάσωσι τὸ γενειῶδες πρόσωπόν των εἰς τὴν χεῖρα τοῦ βρέφους, χωρὶς νὰ φυλαχθῶσι, τὸ ἀποτέλεσμα θὰ εἶνε δυνατὸν τράβηγμα τῆς γενειάδος, ἥτις διατρέχει οὐχὶ μικρὸν κίνδυνον ν' ἀποσπασθῇ.

Ὁ κύων καὶ ἡ γαλῆ τῆς οἰκίας γνωρίζουσι πόσον ἰσχυρῶς τὸ βρέφος δύναται νὰ κρεμασθῇ ἀπὸ τὰ τριχῶδη ἐπικαλύμματά των· ἡ δὲ χαρὰ τοῦ παιδίου εἶναι νὰ ἁρπάζῃ τὸ μακρὺ τρίχωμα τοῦ ἀρνίου. Τελείως συμφωνεῖ εἰς τοῦτο, τὸ ἀνέκδοτον, ὅπερ διηγεῖται ὁ Δόκτωρ Russel Wallace, περὶ τοῦ μικροῦ πιθήκου, τὸν ὁποῖον εἶχε καὶ ὅστις δὲν ηὐχαριστεῖτο, ἐὰν δὲν ἥρπαζεν ἵνα σφίγξῃ δυνατὰ τριχῶδες δέρμα ἐρριμένον ὑπεράνω ῥάβδου.

Τὸ πόσον εἶνε δύσκολον ν' ἀνοίξῃ τις τὸν κλειστὸν γρόνθον ἀκόμη καὶ μικροῦ βρέφους, ἀποτελεῖ μέρος τῶν στοιχειωδῶν γνώσεων, αἵτινες ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν ἀνατροφὴν τῶν νηπίων. Ἐν σχέσει πρὸς τὸν χαρακτῆρα τοῦτον, ὑπάρχει καὶ παράδοσις τοῦ λαοῦ, ἥτις ἀπαγορεύει, ὡς λίαν δυσοίωνον, τὴν πλύσιν τῆς παλάμης τῶν χειρῶν βρέφους, πρὶν ἢ τοῦτο γίνῃ ἑνὸς ἔτους.

(Ἕπεται τὸ τέλος)

Ο ΕΝ ΤΗΝΩ ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ

Ὁ ἀμεσώτερον συνδεόμενος πρὸς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἡμῶν μουσικὴν καὶ τὴν καλλιτεχνίαν ἐν γένει Ναὸς εἶνε ὁ περιώνυμος ἀνὰ τὴν Ἀνατολὴν τῆς Εὐαγγελιστρίας ἐν τῇ μικρᾷ τῶν Κυκλάδων νήσῳ Τήνῳ. Εἰς τὸν ἱερὸν τοῦτον Ναὸν ὀφείλεται ἡ μόνη καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα ἱδρυθεῖσα πρὸ ἐτῶν καὶ νῦν ἄριστα λειτουργοῦσα Μουσικὴ Σχολὴ πρὸς διάδοσιν τῆς Βυζαντιακῆς μουσικῆς, ὡς ἐπίσης ἡ ὑποστήριξις τῶν Τηνίων καλλιτεχνῶν, ὧν οἱ πλεῖστοι, Γκίζης, Λύτρας, Σῶχος, Φιλιππότης κλπ. διαπρέψαντες ἐν ταῖς καλαῖς τέχναις ἐτίμησαν καὶ τιμῶσι καὶ νῦν πανταχοῦ τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα.

Ὁ ἐπισκεπτόμενος τὴν καλλιτεχνιγενέτειραν τῶν Κυκλάδων νῆσον, Τῆνον, ἐπιφώνημα μόνον θαυμασμοῦ δύναται ν' ἀφήσῃ πρὸ τοῦ μεγαλοπρεποῦς καὶ ἐκ μαρμάρου στιλβόντος Ἱεροῦ Τεμένους, ὅπερ ἐκεῖ ἵδρυται πρὸς τιμὴν τῆς Θεοτόκου. Τὸ εὐαγὲς τοῦτο ἵδρυμα, οὗτινος τὸ σύνολον μετὰ τοῦ ὑψηλοῦ μαρμαρίνου κωδωνοστασίου του καὶ τοῦ εὐρέως περιβόλου του πιστότατα ἀποτυποῦνται ἐν τῇ ἀνωτέρῳ εἰκόνι, κατέστη Πανελλήνιον, ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἡ Θεία Χάρις τῆς ἐν αὐτῷ ἐκ τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς εὑρεθείσης θαυματουργοῦ Εἰκόνος τῆς Θεοτόκου ἤρξατο γινομένη ἵλεως παντὶ ἐπικαλουμένῳ Ταύτην ἐν χαλεπαῖς τοῦ βίου του στιγμαῖς

Ὑπὸ τοὺς εὐρεῖς τοῦ Ἱεροῦ τούτου Τεμένους θόλους συνέρχονται, ὡς ἄλλαι τῆς ἀρχαιότητος Ἀμφικτυονίαι, πανταχόθεν ὅπου λαλεῖται ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα, πλέον τῶν ἑκατὸν χιλιάδων προσκυνητῶν, δὶς τοῦ ἔτους, τὴν 25 Μαρτίου καὶ τὴν 15 Αὐγούστου, ὅπως προσκυνήσωσι τὴν θαυματουργὸν Εἰκόνα τῆς Θεοτόκου καὶ ἐκεῖ ἐκδηλώσωσι τρόπον τινὰ ὑπάρχοντα ἔτι ἀδιάρρηκτον τὸν συνέχοντα τούτους θρησκευτικὸν δεσμόν. Διὰ τοῦτο δὲ αἱ πανηγύρεις τῆς Τήνου ἐκπαλαι ἐθεωρήθηασαν ὡς αἱ πρώτισται καθ' ἅπασαν τὴν Ἀνατολήν, δι' ὅπερ καὶ τυγχάνουσι τῆς προστασίας ὄχι μόνον τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ καὶ τῆς Ὑψηλῆς Πύλης, διευκολυνούσης πάντοτε τὴν μετάβασιν εἰς ταύτας τῶν ἐκ τῆς ὁμόρου Ἐπικρατείας προσκυνητῶν.

Αἱ ἐκ τῶν πανηγύρεων τούτων πρόσοδοι τοῦ Ἱεροῦ τούτου Ναοῦ ὑπερβαίνουσι τὰς 100 χιλιάδας. Αὗται δὲ διατίθενται λίαν ἐπωφελῶς εἰς τὰς διαφόρους ἀνάγκας τοῦ Ναοῦ καὶ τῆς πόλεως Τήνου Διὰ τῶν χρημάτων τούτων ὁ Ναὸς διατηρεῖ χορεύς Βυζαντιακῆς μουσικῆς καθαρᾶς καὶ ἀμιγοῦς τελείους ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν πάντοτε καλλιφώνων καὶ εὐποιδεύτων μουσικῶν. Διατηρεῖ Σχολὴν Βυζαντιακῆς μουσικῆς, ἐν ᾗ φοιτῶσι παῖδες καλλίφωνοι, χρησιμοποιούμενοι διὰ τοὺς μουσικοὺς χορεύς τοῦ Ναοῦ. Διατηρεῖ προσωπικὸν ἀνάλογον πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν πολλαπλῶν ἀναγκῶν τοῦ Ναοῦ. Διατηρεῖ φυλακεῖον πρὸς φύλαξιν καὶ διατήρησιν τῶν πλουσίων καὶ βαρυτίμων ἱερατικῶν στολῶν, ὧν κέκτηται ὁ Ναὸς οὗτος. Διατηρεῖ βιβλιοθήκην ὁλοὲν πλουτιζομένην διὰ νέων συγγραμμάτων καὶ περιοδικῶν κλπ. κλπ. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω δαπανῶν διαθέτει ἀπὸ τοῦ 1887 καὶ ἐντεῦθεν ἐτησίως 30 χιλιάδας διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ λιμένος Τήνου, ὅστις ἤδη σχεδὸν ἀπεπερατώθη, στοιχίσας περὶ τὸ ἓν καὶ ἥμισυ ἑκατομμύριον. Διαθέτει πρὸς ἐκπαίδευσιν Τηνίων νέων εἰς τὰς καλὰς τέχνας ἐν τῷ ἐνταῦθα Πολυτεχνείῳ. πρὸς συντήρησιν Φιλαρμονικῆς ἐν Τήνῳ πρὸς συντήρησιν Βιοτεχνικῆς Σχολῆς· πρὸς συντήρησιν τῶν ἐν τῇ ἀπόρῳ Γυναικείᾳ Μονῇ Τήνου μοναζουσῶν. πρὸς περίθαλψιν ἀπόρων χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, ἱερέων καὶ ἄλλων παθόντων· πρὸς ἰατρικὴν περίθαλψιν παντὸς πάσχοντος πένητος, κλπ. κλπ. Ἐκτὸς δὲ τούτων χορηγεῖ ἀνάλογα ποσὰ εἰς διάφορα ἐνταῦθα πατριωτικὰ καὶ φιλανθρωπικὰ σωματεῖα καὶ προθύμως πάντοτε πρὸς πᾶσαν ἄλλην ἀνάγκην τοῦ Κράτους ὑπὸ τῶν περιστάσεων παρουσιαζομένην.

Ι. Θ. Τ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

Ἐκκένωσις ὕδατος διὰ τοῦ καπνοῦ.

Λάβετε δύο ποτήρια οἱουδήποτε σχήματος, ἀλλ' ἀπαραιτήτως νὰ ἔχωσι τὴν αὐτὴν διάμετρον κατὰ τὸ ἄνοιγμα αὐτῶν (στόμιον), τὰ ὁποῖα ἀφοῦ βυθίσητε ἐντὸς κάδου, περιέχοντος ὕδωρ, πληροῖτε αὐτὰ καὶ ἐφαρμόζετε τοῦ ἑνὸς τὸ στόμιον ἐπὶ τοῦ ἑτέρου, ἐντὸς τοῦ ὕδατος, ἐννοεῖται, εἶτα κρατοῦντες ταῦτα, ὡς δείκνυσιν ἡ ἐναντι ἡμετέρα εἰκὼν ἐρμηνευτικῶς, τὰ τοποθετεῖτε ὡς ἔχουσι, χωρὶς νὰ τὰ μετακινήσετε ἐκ τῆς θέσεώς των ἐντὸς δίσκου, περιβαλλομένου μὲ χεῖλος (γῦρον).

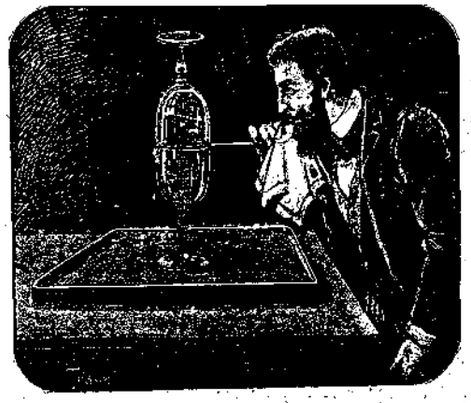

Ἐνόσω, οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, δὲν ἐγγίζετε ταῦτα, τὸ ὕδωρ δὲν ἐκφεύγει οὔτε κατὰ σταγόνα.

Ἤδη τίνι τρόπῳ δύνασθε νὰ ἀφαιρέσητε τὸ ὕδωρ τοῦ ἄνωθι κειμένου ποτηρίου;

Ἁπλούστατον. Λαμβάνετε μίαν καπνοσύριγγα (πίπαν) εἰς ἣν ἀφοῦ θέσητε ὀλίγον καπνόν, ἀνάπτετε. Τότε καλύπτετε αὐτὴν διὰ μανδηλίου καὶ φυσᾶτε ἐντὸς τῆς πυρᾶς, περιφέροντες κύκλῳθι τῶν ποτηρίων καὶ παρὰ τὸ διαχώρισμα αὐτῶν τὸ ἄκρον τῆς καπνοσυρίγγος, χωρὶς νὰ ἐγγίσητε τὸ παράπαν αὐτά.

Ὁ καπνὸς εἰσχωρῶν διὰ μέσου τῆς σχισμάδος καὶ ἀνερχόμενος εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ἄνω ποτηρίου, θὰ ἐξασκήσῃ φυσικῶς πίεσιν ἐπὶ τοῦ ὑγροῦ, ὅπερ στενοχωρούμενον θ' ἀρχίσῃ νὰ ἐκρέῃ διὰ τῶν σχισμάδων ἐν τῷ δίσκῳ βραδέως καὶ κατὰ σταγόνας.

Φ. Π.

ΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΕΚΑΣΤΟΤΕ

ΤΑ ΑΧΛΑΔΙΑ

Τώρα, ὅτε ἀρχεται τὸ θέρος ἀρχίζουν καὶ οἱ καρποί. Νὰ ἐπαναλάβωμεν δὲ ὅτι χιλιάκις εἴπομεν, εἶνε περιττόν. Ἓν μόνον ἀρκεῖ... Ὅτι πρέπει νὰ τρώγετε πολλοὺς καὶ ἀπ' ὅλους τοὺς καρπούς. Ἀλλὰ ἐν μέτρῳ πάντοτε καὶ τότε ὀφελοῦσιν.

Ὅλοι οἱ καρποὶ εἶνε καλοὶ διὰ τὴν ὑγείαν. Ἕκαστος ὅμως ἐξ αὐτῶν ἐπενεργεῖ διαφοροτρόπως εἰς τὸ σῶμα.

Τὰ ἀχλάδια εἶνε καλὰ διὰ τοὺς ἔχοντας προδιάθεσιν εἰς τὴν ἀρθρίτιδα καὶ τοὺς πάσχοντας τὸ ἧπαρ. Ὁ χυμὸς τοῦ ἀχλαδίου χωρὶς σάκχαριν καταπραύνει τὰ ὀξέα τοῦ στομάχου, τὰ ὁποῖα μετατρέπει εἰς ἀλκαλικὰ καὶ θεραπεύει οὕτω πολλὰς στομαχικὰς διαταράξεις.

Ὁ ἰατρός σας

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Διατήρησις κεκομμένων ἀνθέων.

Ἐὰν καλύψητε τὸ στέλεχος κεκομμένου ἄνθους δι' ὀλίγης ὑγρᾶς κόνεως ξυλάνθρακος, μετ' ἐκπλήξεως θὰ ἴδητε, ὅτι ἐπὶ πολὺν χρόνον θὰ διατηρηθῇ ἐν δροσερᾷ καὶ τρυφερᾷ καταστάσει. Ἐὰν θέλετε νὰ ἐφαρμώσητε τὴν μέθοδον ταύτην καὶ εἰς ἄνθη τιθέμενα ἐπὶ τοῦ στήθους, ἀρκεῖ νὰ περιβάλλετε τὸ ἄκρον τοῦ στελέχους σας ἐπιπροσθέτως καὶ δι' ὀλίγου βάμβακος, πρὸς προφύλαξιν τῶν ἐνδυμάτων σας.

Ἐὰν δὲ ἐν τῷ βάθει ἀνθοδοχείου τινὸς θέσητε ἄνθρακα, δύνασθε νὰ διατηρήσητε τὰ ἄνθη σας ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, ἀλλὰ δέον καθ' ἑκάστην νὰ κόπτετε τὰ ἄκρα τῶν στελέχων διὰ μαχαιρίου, καλῶς ἀκονισμένου.

Κόνις κατὰ τῶν ἀκροχορδόνων (κρεατοελιᾶ)

Ἀναμίξατε πέντε μέρη πυριτικοῦ (salicylique) ὀξέος, δέκα μέρη βορικοῦ ὀξέος καὶ τριάκοντα μέρη καλομελανείου καὶ τρίψατε τρὶς τῆς ἡμέρας τὸν ἀκροχορδόνα σας μετὰ μικρᾶς ποσότητος ἐκ τῆς κόνεως ταύτης.

Πῶς διακρίνεται ἡ καλὴ βρώμη.

Ἡ καλῆς ποιότητος βρώμη δέον νὰ ᾖ καθαρά, σκληρά, ξηρά, βαρεῖα, νὰ ἔχῃ τὸν κόκκον βραχὺν μᾶλλον ἢ μακρόν, νὰ εἶναι δὲ καλοθρεμμένη καὶ πλήρης ἀλεύρου.

Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶναι λαμπρά, σχεδὸν μεταλλική καὶ παράγει τὸν αὐτὸν κρότον ὡς τὸ σκύβαλον ὁπόταν τρίβῃ τις μερικοὺς κόκκους διὰ τῆς χειρός. Ἡ καλὴ βρώμη ἔχει ὅλους τοὺς κόκκους της τοῦ αὐτοῦ πάχους καὶ σχεδὸν δὲν ὑπάρχουν κακοί. Ἡ πίεσις τοῦ ὄνυχος ἐπὶ τοῦ κόκκου δὲν πρέπει ν' ἀφίνῃ ἢ ἀσήμαντον ἀμυχήν· ὁπόταν δὲν πιέζετε αὐτὸν μεταξὺ τῶν ὀδόντων, δέον νὰ συνθλίβεται μᾶλλον ἢ νὰ θραύεται. Τὸ δὲ κέλυφος νὰ ἦνε λεπτόν, διότι ὅσῳ πλείω πίτυρον ἐνέχει, τόσον ὀλιγώτερον ἄλευρον περιέχει. Τὸ δὲ χρῶμα τῆς βρώμης εἶναι ἀσήμαντον πρᾶγμα· ἐν τούτοις ἡ λευκὴ γενικῶς ἔχει ἐπίδερμα λεπτότερον, ἐνῷ ἡ βαθέος χρώματος φύεται εἰς ἐδάφη δευτερεύοντα.

ΠΑΙΓΝΙΑ ΣΥΝΑΝΑΣΤΡΟΦΩΝ

Ἀριθμητικὸν πρόβλημα διὰ τῶν παιγνιοχάρτων.

Λάβετε τὰ 32 παιγνιόχαρτα τοῦ πικέτου καὶ εἴπατε εἰς πρόσωπόν τι νὰ ἐκλέξῃ ἐξ αὐτῶν 3, προειδοποιοῦντες ὅτι ὁ ἄσσος ἀριθμεῖ διὰ 11, αἱ φυγοῦραι 10 καὶ τὰ ἄλλα χαρτία, ὅ,τι σημειοῦται ἐπ' αὐτῶν.

Ὅταν λοιπὸν ἐκλέξῃ τὰ 3 χαρτιά, εἴπατε αὐτῷ νὰ τὰ θέσῃ ἀντιστρόφως ἐπὶ τῆς τραπέζης χωριστὰ ἕκαστον καὶ νὰ θέσῃ ἐφ' ἑκάστου αὐτῶν τόσα ἕτερα χαρτία ὅσα ἀπαιτοῦνται διὰ νὰ φθάσῃ ἀπὸ τοῦ σημειουμένου ἀριθμοῦ τοῦ χαρτίου ἐκείνου εἰς τὸν ἀριθμὸν 15, ἤτοι ἐὰν τὸ πρῶτον χαρτίον εἶνε 9, θὰ θέσῃ ἐπ' αὐτοῦ 6 χαρτία· ἐὰν τὸ δεύτερον χαρτίον εἶνε 10, θὰ θέσῃ ἐπ' αὐτοῦ 5 χαρτία καὶ ἐὰν τὸ τρίτον εἶνε φάντης, θὰ θέσῃ 5 χαρτιά. Ἰδοὺ λοιπὸν 19 χαρτιὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης. Ὑπολοίπονται συνεπῶς ἕτερα 13 χαρτιά, τὰ ὁποῖα λαμβάνετε, μετρᾶτε τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν καὶ προσθέτοντες νοερῶς 16 εἰς τὰ 13, ἔχετε 29, ἤτοι τὸν ἀριθμόν, ὃν ἀπετέλουν τὰ 3 χαρτία ἀρχικῶς.

ΡΟΥς

8 ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ 8

ΕΝ ΤΩι ΕΙΚΟΣΤΩι ΑΙΩΝΙ

Ο ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ΒΙΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγ. φύλλου)

Ὁ ἀριθ. 375 τῆς ὁδοῦ Ἀθηνᾶς δὲ-Ποατιέρ, κομψότατον καὶ νεώτατον μικρὸν οἴκημα, ἀνήκει εἰς τὴν διάσημον ἠθοποιὸν Συλβίαν, τραγῳδὸν καὶ ὑπνοβάτιδα, πρωταγωνίστριαν τοῦ Θεάτρου-Μολιέρου, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἀπὸ ἓξ μηνῶν ὅλοι οἱ Παρίσιοι ἔτρεχον εἰς τὸ παλαιὸν Γαλλικὸν Θέατρον.

Τὴν σήμερον νὰ τρέχῃ τις εἰς τὰ θέατρα, εἶνε μάταιον, ἀφοῦ κατόπιν τῶν τόσων ἀνακαλύψεων, δυνάμεθα διὰ τῶν τηλεμηχάνων νὰ βλέπωμεν καὶ νὰ ἀκούωμεν τὰς παραστάσεις, χωρὶς νὰ μετακινούμεθα ποσῶς ἐκ τῶν θέσεών μας καὶ δειπνοῦντες ἔτι. Οὕτω λοιπόν, ἡ ὑπνοβάτις τραγῳδὸς δεσποινὶς Συλβία, ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπέκτησε 400 χιλιάδας συνδρομητῶν διὰ τὸ τηλεφωνοσκοπικὸν *θέατρον τοῦ Μολιέρου*, κερδίζει δὲ φανταστικὰ ποσὰ χρημάτων, καίτοι αἱ τιμαὶ τῶν συνδρομῶν εἶνε εὐτελεῖς.

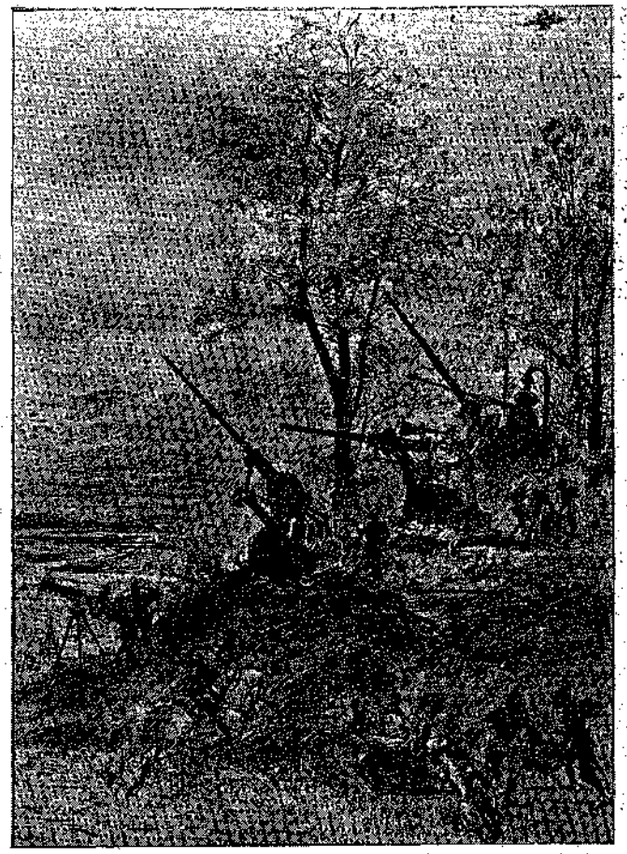

Πυροβολαρχία τοῦ χημικοῦ πυροβολικοῦ.

Ἐν ἀρχῇ, τὸ Θέατρον τοῦ Μολιέρου ἔφθινεν ὀλίγον, παρὰ τὰς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον εὐτυχεῖς προσπαθείας των καὶ τὰς μεταβολὰς τοῦ προσωπικοῦ του. Ἐθεώρησαν λοιπὸν καλὸν νὰ δώσωσι μερικὰς ἐκλεκτὰς παντομίμας μετὰ χορῶν καὶ συμφωνίας χορευτριῶν πρώτης τάξεως μετὰ μίμων καὶ γελωτοποιῶν ἐκ τῶν ἐξοχωτέρων, ὅτε ὁ Διευθυντὴς τοῦ Θεάτρου Μολιέρου εἶδε τυχαίως τὴν Δδα Συλβίαν, ἔν τινι Πνευματιστικῷ θεάτρῳ, ἐν τῷ προσώπῳ τῆς ὁποίας εὗρεν ἔξοχον medium. Ἀκούσας δὲ τὴν δεσποινίδα Συλβίαν, ἀπαγγέλουσαν στίχους ἐκ τῆς *Φαίδρας* δι' αὐτῆς τῆς φωνῆς τοῦ Ρακίνα, διενοήθη νὰ προσελκύσῃ τὴν τραγῳδὸν—μεσάζουσαν δεσποινίδα, ὅπερ καὶ κατώρθωσεν ἀμέσως, οὕτω δὲ τὸ Θέατρον τοῦ Μολιέρου ἐπανεῖδε τοὺς πρὸ αἰώνων εὐτυχεῖς χρόνους τῆς δόξης καὶ εὐπορίας. Λοιπὸν ἡ μεσάζουσα καὶ τραγῳδὸς δεσποσύνη Συλβία, καλοῦσα κατὰ σειρὰν τὰ πνεύματα τῶν ἄλλοτε μεγάλων ἠθοποιῶν, παρουσίαζεν εἰς τοὺς συνδρομητὰς τοῦ θεάτρου ἐκπλήξεις ἀξιολόγους, προκαλοῦσα τὸν θαυμασμὸν τοῦ κοινοῦ. Καὶ δικαίως, διότι δὲν ἦτο μόνον ἡ Συλβία, ἦτον ἡ Κλαιρόν, ἦτον ἡ Ἀδριανὴ Λεκουβρέρ, ἦτον ἡ Δις Γεωργία, ἦτον ἡ Ραχὴλ ἢ ἡ Σάρα Βερνάρ, ἐπανερχομένη εἰς τὸ θέατρον μετὰ τοῦ παλαιοῦ αὐτῆς δραματολογίου, μετὰ τῶν ἀληθῶν αὐτῶν φωνῶν, κατόπιν ἑκατὸν ἢ διακοσίων ἐτῶν ἵνα ἐπαναλάβωσι διὰ τοῦ ἰδιάζοντος αὐταῖς τρόπου τοὺς ρόλους, δι' ὧν ἤναψαν τόσον ἐνθουσιασμὸν κατὰ τὴν ἐποχήν των!

Οὐδὲν τὸ συγκινητικώτερον καὶ τραγικώτερον ἢ νὰ βλέπῃ τις ἐπὶ τῆς πλακὸς τοῦ τηλεμηχάνου τὴν τραγῳδὸν Συλβίαν, μεγαλοπρεπῆ ἐν τῷ παραστήματί της καὶ ταῖς στάσεσιν αὐτῆς, ἔξοχον δ' ἐν τῇ ἐμπνευσμένῃ ἀπαγγελίᾳ της, ὅτε ἐμπνεομένη ἐκ τοῦ ἐν αὐτῇ πνεύματος μεταμορφουμένη, ἀλλοιουμένη, ὑποκρινομένη ρόλους ἄλλων ἠθοποιῶν, φαίνεται πάσχουσα ἐν τῇ ὑποκρίσει καὶ συμπαρασύρουσα τοὺς ἀκροατάς της εἰς κόσμους ἄλλους.

Ἐνίοτε, ἐν ἐπισήμοις ἡμέραις, ἡ Συλβία ἐπεκαλεῖτο τὰ πνεύματα αὐτῶν τούτων τῶν συγγραφέων, οὕτω δὲ οἱ συνδρομηταὶ μετ' ἐκπλήξεως ἤκουον τοὺς ἀληθεῖς συγγραφεῖς, αὐτὸν τὸν Ρακίνα, τὸν Κορνήλιον, τὸν Βολταῖρον, Οὐγκώ, κλ. ἀπαγγέλοντας δι' αὐτοῦ τοῦ στόματός των, στίχους ἐκ τῶν ἑαυτῶν ἔργων.

Ἡ Τραγῳδὸς καὶ medium Συλβία ἐκτὸς τοῦ θεάτρου ἦτο γυνή τις ἁπλουστάτη, ζῶσα ἡσύχως μετὰ τῶν γονέων της, ἀστῶν ἁπλοϊκῶν, ἐμπορευομένων μετὰ ζήλου καὶ οὐδέποτε ἀσχοληθέντων περὶ τοῦ πνευματισμοῦ, τῶν ὑποβολῶν καὶ τῶν ἐπικλήσεων τῶν πνευμάτων. Ἡ θυγάτηρ μόνον αὐτῶν κληρονομήσασα τὴν πνευματικὴν δύναμιν προγόνου τινὸς θείου της, κατέστη ἔξοχος ὡς medium.

Ἑσπέραν τινὰ καθήμενος καὶ σχεδὸν κοιμώμενος πρὸ τοῦ τηλεμηχάνου του ὁ Σολφατὲν εἶδε τὴν

Συλβίαν ἐμφανισθεῖσαν ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ ὑποδυομένην τὴν Δόγαν-Σὸλ τοῦ μεγάλου Οὐγκώ.

Αἴφνης, λησμονήσας ὅτι ἐκ τοῦ μακρόθεν παρηκολούθει τὸ ἔργον καὶ θελήσας νὰ πλησιάσῃ τὴν ἠθοποιόν, ὥρμησεν ἐπὶ τοῦ τηλεμηχάνου, ὅπερ καὶ κατεθρυμάτισεν.

Ἔκτοτε τῷ ἐγεννήθη μία ἰδέα: Ἄραγε δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐστρέφομεν πρὸς ὄφελος τῆς ἐπιστήμης τὴν θαυμαστὴν δύναμιν τῆς ἠθοποιοῦ ταύτης καὶ medium; Δὲν ἦτο δηλαδὴ δυνατὸν, ἀφοῦ ἐπεκαλεῖτο αὕτη τὰ πνεύματα τῶν παρελθόντων αἰώνων καὶ τὰ εὐφυᾶ κρανία τὰ εἰς τοὺς τάφους κλεισθέντα, νὰ κατορθώσῃ ὥστε νὰ ὁμιλήσουν, νὰ ἐπανεύρωμεν οὕτω τὰ ἀπωλεσθέντα μυστικὰ καὶ νὰ διαλύσωμεν τὰ μυστήρια τῆς ἐπιστήμης τὰ ἐσκοτισμένα τῆς ἀρχαιότητος! Τίς οἶδε; Τὰ πνεύματα ταῦτα τιθέμενα ἄρα γε ἐν γνώσει τῶν νεωτέρων προόδων, δὲν θὰ εὕρισκον ἴσως πᾶν ὅ,τι τὰ κρανία τῶν σοφῶν τῶν ἡμερῶν τούτων δὲν δύνανται νὰ σκεφθῶσι καὶ εὑρωσι;

Τοιαῦτα λοιπὸν κατὰ νοῦν ἔχων καὶ διὰ βαθέως μυστηρίου περικλείων ταῦτα, παρουσιάσθη πρὸς τοὺς γονεῖς τῆς Συλβίας, παρ' ὧν ἐζήτησε τὴν χεῖρα τῆς ἠθοποιοῦ καὶ medium θυγατρός των. Ὁ γάμος λοιπὸν εὑρίσκετο ἐν τῇ πορείᾳ του, τῆς Συλβίας δεικνυούσης διαθέσεις ἀκανονίστους ἐνώπιον τοῦ Σολφατέν, ὁτὲ μὲν φαινομένης ἀξιέραστος, ὁτὲ δὲ ἀνήσυχος, καὶ ἐνῷ αἴφνης συγκατένευεν εἰς τὴν περὶ γάμου ταύτην αἴτησιν, τὴν ἑπομένην ἀνῄρει τὸν λόγον της μὴ λέγουσα τὰ αἴτια.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἀνεχώρησαν διὰ τὸ ταξείδιον τῶν μελλονύμφων, ἐπειδὴ ἡ Συλβία καθημερινῶς ἀπησχολεῖτο διὰ τὰς δοκιμὰς νέας ἐξόχου παραστάσεως, ἥτις ἔμελλε νὰ κάμῃ μέγαν κρότον, ὁ Σολφατὲν ἠρκέσθη νὰ συνεννοῆται μετ' αὐτῆς διὰ φωνογραφικῶν κυλίνδρων· ἤδη δὲ δὲν ἄφινε νὰ παρέλθῃ οὔτε μία ἡμέρα χωρὶς νὰ συνομιλῇ μετὰ τῆς ἠθοποιοῦ του.

Μάλιστα· ὁ κ. Σολφατὲν τακτικώτατα ἀπουσίαζε διὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην καὶ τοῦτο διότι ἀνεφύη ἐν αὐτῷ ἐλλάτωμά τι, ὅπερ οὐδέποτε ἄλλοτε εἶχε. Κατέστη ζηλότυπος, σκεπτόμενος, ὅτι καὶ ἄλλος δυνατὸν νὰ ἐσκέπτετο καθὼς αὐτός, ὅστις καὶ νὰ ἐγένετο δεκτὸς παρὰ τῆς Συλβίας ἐν τῇ ἀπουσίᾳ του καὶ σφοδρότατα ἐλυπεῖτο, διότι καὶ ἐν τῷ ξενοδοχείῳ του δὲν ὑπῆρχον αἱ θαυματουργαὶ αὗται φωτοφωνογραφικαὶ μηχαναί.

Οὕτω λοιπὸν κατήντησε δὶς καὶ τρὶς τῆς ἡμέρας ἐνίοτε νὰ τρέχῃ πρὸς τὰ τηλεμήχανα τοῦ σταθμοῦ τοῦ Κερλὼχ, ἵνα λάβῃ συνέντευξιν μετὰ τῆς οἰκίας τῆς τραγωγοῦ του ἢ μετὰ τοῦ Θεάτρου-Μολιέρου, ἵνα παρακολουθήσῃ τὰς δοκιμὰς τοῦ νέου ἔργου καὶ διέλθῃ ὥρας τινὰς εὐχαρίστους.

Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ὁ Λὰ-Χερονιὲρ θὰ ἔμενεν ἐγκαταλελειμμένος, ἂν μὴ ἡ Ἐστέλλα μετὰ τῆς Γρέτλυ ἠγρύπνουν ἐπ' αὐτοῦ.

Ἐσπέραν τινὰ καθ' ἣν πάντες, ἐκτὸς τοῦ Σολφατέν, εὑρίσκοντο συνηθροισμένοι ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ ξενοδοχείου, ἔνθα μερικοὶ εὔχαρεις φωτοζωγράφοι ἀνέπτυσον τὰς ἐπὶ τῆς τέχνης αὐτῶν θεωρίας, ὁ Λὰ-Χερονιὲρ, ὅστις ἐφαίνετο πρὸ πολλοῦ ὑθισμένος ἐν κοπιώδῃ καὶ θλιβερᾷ διανοητικῇ ἐργασίᾳ, ἐκτύπησε τὸ μέτωπόν του αἴφνης καὶ ἐμορμύρισεν πλησίον τοῦ ὠτὸς τοῦ Γεωργίου:

— Ἰδοὺ τέλος! Ἐννόησα, διατὶ ὁ δόκτωρ κ. Σολφατὲν, ἐνῷ ἔχει λάβῃ ὁδηγίας, ἀγνοῶ διὰ τίνων μέσων, νὰ ἐγείρῃ ἔριδας μεταξὺ ὑμῶν καὶ τῆς μνηστῆς σας, ἀφίνει ἐντελῶς κατὰ μέρος τὰς ὁδηγίας ταύτας..... Εἶνε ἤδη ὁ βοηθὸς τοῦ κ. Φιλοξένου Λωρρίς... ἡ δεξιά του χεὶρ... ὥστε ἀπομακρύνων ὑμᾶς ἢ τοὐλάχιστον προσπαθῶν νὰ σᾶς ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τὰ ἐργαστήρια καὶ τὰς μεγάλας ἐπιχειρήσεις... τὸ ἐποῖον δὲν θὰ σᾶς ἀρέσκῃ... Ἔ;... αἱ μεγάλαι ἐπιχειρήσεις... εἶνε... τί λοιπὸν ἔλεγα; Δὲν ἐνθυμοῦμαι πλέον... ἄ! μάλιστα!... Ὑπάρχει ἐλπίς... λογαριάζει νὰ μείνῃ ὁ μόνος δυνατὸς διάδοχος τοῦ Φιλόξ Λωρρίς... Ἔ;... μὲ ἐννοεῖτε; Ἰδού!...

Ὁ δυστυχὴς Λὰ-Χερονιὲρ κατόπιν τοῦ συμπεράσματος τούτου δὲν ἀντέσχε ἐκ τοῦ κόπου, καὶ κατελήφθη ὑπὸ σφοδροῦ πονοκεφάλου, δι' ὃ ἡ Γρέτλυ τὸν ὡδήγησε εἰς τὸ δωμάτιόν του νὰ κοιμηθῇ ἀφοῦ τῷ ἔδωκε νὰ πίῃ κύπελον χαμαιμήλου.

VII

Διαταγὴ προσκλήσεως.— Κινητοποίησις τῶν ἐναερίων καὶ ἐπιγείων δυνάμεων τοῦ 12ου σώματος.— Πῶς τὸ 8ον χημικὸν διεκρίθη κατὰ τὴν ἄμυναν τοῦ Χατωλέν.— Ἐκκροτητικὰ καὶ ἀσφυκτικὰ μέσα.

Ἐν τούτοις ὁ Φιλὼξ-Λωρρὶς ἐπαναπαυόμενος καθ' ὁλοκληρίαν ἐπὶ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Σολφατὲν ἐδυθίσθη ἐκ νέου εἰς τὰς γιγαντιαίας ἐπιχειρήσεις αὐτοῦ καὶ οὐδ' ἅπαξ ἐσκέφθη τοὺς μελλονύμφους ἐπὶ ὁλόκληρον δεκάδα ἡμερῶν. Ὅτε δὲ τέλος κατά τινα ἀνάπαυσιν τοῦ πνεύματός του, ἐνεθυμήθη τὴν ἐπιστολήν, ἣν ἡμέρας τινὰς πρότερον εἶχε λάβει, ἔσπευσεν ἵνα τὴν ἐπανεύρῃ· ἐπειδὴ δὲ τὸ δι' ἐπιστολῶν σύστημα τοῦ ἀλληλογραφεῖν εἶχε πρὸ πολλοῦ παύσει, ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Γεωργίου ριφθεῖσα εἴς τινα γωνίαν, ἔμεινε λησμονημένη καὶ μετὰ πολλοῦ τέλος κόπου ἐπανευρέθη.

Μόλις λοιπὸν εἶδεν, ὅτι ὁ Γεώργιος εἶχε μεταβάλλει πορείαν καὶ ὅτι ἀντὶ νὰ ἐπιχειρήσῃ τὸν ὁρισθέντα κύκλον διὰ τῶν ἠλεκτραποθηκῶν τοῦ ἁγίου Στεφάνου καὶ τῶν τεχνητῶν ἠφαιστείων τῆς Ὠδέρνης, εἶχε προτιμήσῃ νὰ χάσῃ τὸν καιρόν του εἰς ματαίους, ἀσκόπους καὶ ἀνωφελεῖς περιπάτους, ὁ κ. Φιλόξενος ἐξεμάνη καὶ πάραυτα ἐζήτησεν ἐξηγήσεις παρὰ τοῦ Σολφατέν. Ἡ ἀπάντησις τοῦ φωνογράμμου ἔφθασεν ἀμέσως. Ὁ δὲ Σολφατὲν ὅλον τὸ σφάλμα ἔρριπτεν ἐπὶ τοῦ Γεωργίου, ὅστις ἐπέμενεν ἀπειθῶν πρὸς τὰς συμβουλάς του καὶ γνώμας.

Ὁ Φιλὼξ-Λωρρὶς ἔμεινεν ἐπ' ὀλίγον ἄπρακτος, κατόπιν ἔστειλε φωνόγραμμόν τι εἰς τὸν Σολφατέν, περιέχον τὰς ἑξῆς ἁπλᾶς λέξεις:

«Καὶ ἡ διχόνοια εἰς ποῖον σημεῖον εὑρίσκεται; Νομίζω, ὅτι πολὺ βραδύνει!»

Ὁ Σολφατὲν εἰς ταῦτα ἀπήντησε διὰ τινος κυλίνδρου, περιέχοντος συνδιάλεξιν τινὰ τῶν μελλονύμφων, ἣν κατώρθωσε νὰ λάβῃ, τοποθετήσας κρυφίως ὑπὸ τὸ φύλλωμα τοῦ κήπου τοῦ ξενοδοχείου μικρόν τινα φωνογράφον, καθ' ἣν ὥραν οἱ εὐτυχεῖς μνηστῆρες συνωμίλουν κατὰ μόνας.

Ἡ συνομιλία αὕτη ἔδειξε τῷ κ. Φιλοξένῳ πόσον μακρὰν εὑρίσκετο ἡ μεταξὺ τῶν μελλονύμφων διχόνοια.

«Ὦ! αὐτὸς ὁ ἄθλιος πρόγονος, ὅστις πάντοτε ἐρχεται εἰς τὸ μέσον νὰ μετατρέψῃ τὰ σχέδιά μου! Τί νὰ πράξω; Ἀφοῦ ὁ Σολφατὲν δὲν ἀρκεῖ, πρέπει ἐγὼ αὐτὸς ν' ἀναμιχθῶ εἰς τὴν ὑπόθεσιν καὶ νὰ τοῖς διαταράξω ὀλίγον τὴν γαλήνην, ἐν ᾗ ἀνενόχλητοι ἀναπαύονται.»

Πρωΐαν λοιπόν τινα, ἐνῷ ὁ κ. Γεώργιος ἠτοιμάζετο διά τινα ἁλιευτικὴν ἐκδρομὴν μετὰ τὸ πρόγευμα, ἔλαβε διὰ τοῦ ἐκ Κέρλωχ ταχυδρομείου μικρόν τι δέμα καὶ ἕτερον πολὺ μεγαλείτερον.

Τὸ μικρὸν δέμα ἔφερε τὴν σφραγῖδα τοῦ κ. Φιλὼξ-Λωρρὶς καὶ περιεῖχε δύο κυλίνδρους φωνογράμμων καὶ τὸ ἕτερον τὴν σφραγῖδα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν.

Πάραυτα λοιπὸν ἐτέθησαν ἐπὶ τοῦ φωνογράφου καὶ ἰδοὺ ὁποίας εἰδήσεις ἔφερον:

Πρῶτον φωνόγραμμον:

«Τὸ χημικὸν πυροβολικὸν τοῦ σώματος, εἰς ὃ ἀνήκεις, κινητοποιηθὲν διὰ γυμνάσια, ἀπέστειλε δι' ἐσὲ διαταγὴν κλήσεως...»

Δεύτερον φωνόγραμμον:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

12ον ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΝ ΣΩΜΑ -- ΕΦΕΔΡΕΙΑ

Κινητοποίησις καὶ μεγάλα στρατιωτικὰ γυμνάσια τοῦ 1966. Τὸ Χημικὸν πυροβολικόν, τὸ Ἰατρικὸν ἐπιθετικὸν σῶμα, τὸ Τορπιλλικὸν ἀεροδηλητηριῶδες, τὰ ἀεραντλικὰ καὶ ἐναέρια ἐκπομπευτικά, συγκαλοῦνται ἀπὸ τῆς 12 μέχρι τῆς 19 Αὐγούστου.

ΔΙΑΤΑΓΗ ΚΛΗΣΕΩΣ

Ὁ λοχαγὸς Γεώργιος Λωρρὶς τῆς 17ης πυροβολαρχίας τοῦ 8ου συντάγματος τοῦ χημικοῦ πυροβολικοῦ, καλεῖται, ἵνα προσέλθῃ τὴν 12ην Αὐγούστου καὶ 5ην ὥραν τῆς πρωΐας εἰς Χατωλὲν ἐν τῷ Χημικῷ Στρατῶνι, ἵνα ἀναλάβῃ τὴν διοίκησιν τῆς πυροβολαρχίας αὐτοῦ.

— Πολὺ ὡραία! ἐμορμύρισεν ὁ Γεώργιος παραχθείς. Τί σημαίνει πάλιν τοῦτο; Ἡ κλῆσις ἔπρεπε νὰ γίνῃ κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος. Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ὁ γενικὸς μηχανικὸς τοῦ χημικοῦ πυροβολικοῦ ὁ κ. Φιλὸξ-Λωρρὶς, ἐπέσπευσε τὴν κλῆσιν διὰ νὰ μὲ βασανίσῃ τὸν δυστυχῆ καὶ νὰ διακόψῃ τὸ ταξείδιόν μας!... Δὲν ἀμφιβάλλω δέ, ὅτι τὸ μεγάλον δέμα περιέχει τὴν στρατιωτικὴν στολήν μου...

— Τί! δυστυχία νὰ τελειώσῃ τὸ ταξείδιόν μας οὕτω καὶ τόσον ταχέως.

— Ἔ! εἶπεν ὁ Σολφατέν, εἰς τὸ Χατωλὲν δὲν θὰ γίνουν τὰ γυμνάσια; Ἀλλὰ λοιπὸν τὸ Χατωλὲν δὲν εἶνε πλησίον μας, βήματά τινα μακρὰν τοῦ Ἐθνικοῦ διαμερίσματος; Ὡραῖα! ἐρχόμεθα λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ἐκεῖ καὶ λαμβάνομεν τὴν εὐχαρίστησιν νὰ παρευρεθῶμεν εἰς τὰ στρατιωτικὰ ταῦτα γυμνάσια, καὶ νὰ θαυμάσωμεν τὸν λοχαγὸν Γεώργιον, λάμποντα ἐν τῇ στολῇ του καὶ διοικοῦντα τὴν πυροβολαρχίαν του.

— Δυστυχῶς αἱ ἐργασίαι καὶ τὰ γυμνάσια τοῦ χημικοῦ πυροβολικοῦ δὲν ἔχουν τίποτε τὸ τερπνόν...

— Αὐτὸ δὲν σημαίνει, εἶπεν ἡ Ἐστέλλα, θὰ ἴδωμεν τὰς κινητοποιήσεις καὶ τὰ γυμνάσια ὅλου τοῦ στρατοῦ.

— Ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ κίνδυνος, εἶπεν ἐπιφυλακτικῶς ἡ περίφοβος Γρέτλυ.

— Ἐὰν παρευρεθῆς εἰς τὰ γυμνάσια, ἀγαπητή μου Ἐστέλλα, θὰ ἐκτελέσω ταῦτα μεθ' ὑπομονῆς καὶ εἶμαι βέβαιος, ὅτι ἡ πυροβολαρχία τοῦ Γεωργίου Λωρρὶς θὰ διακριθῇ, εἶπεν ὁ Γεώργιος γελῶν.

Ἀπεφασίσθη λοιπόν, ὅπως ἀναχωρήσῃ ὁ Γεώργιος τὴν 10ην ὥραν τῆς αὐτῆς ἑσπέρας διὰ Κέρλωχ, ὁπόθεν διὰ τῶν σωλήνων θὰ ἔφθανεν εἰς Χατωλέν.

Ἡ ἀξιέραστος Ἐστέλλα μετὰ τῆς Γρέτλυ, τοῦ Σολφατὲν καὶ τοῦ Λὰ-Χερωνιέρ, ὅστις ἀκόμη ὑπέφερεν ἐκ τῶν περὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ Σολφατὲν σκέψεων, ἔφθασαν ἐν Χατωλὲν τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης ἡμέρας.

Αἱ στρατιαὶ τῆς σήμερον εἶνε περιέργως ἀλλὰ τόσῳ τελείως ὀργανωμέναι καὶ μετὰ τοσαύτης πειθαρχίας καὶ τάξεως, ὥστε παρὰ τὸν πολύπλοκον αὐτῶν μηχανισμὸν καὶ τὸ δύσκολον τῶν κινητοποιήσεων, νὰ βαδίζωσιν ἐν τάξει καὶ ἀλαθάνστως νὰ ἐκτελῶσι τὰ χρέη αὐτῶν. Ἵνα σῶμα τι τοῦ σημερινοῦ στρατοῦ καλῶς ἐνεργῇ, πρέπει πᾶσαι αἱ ἀπαρτίζουσαι αὐτὸ δυνάμεις νὰ ὦσι συνειρμολογημέναι μετὰ τῆς μεγαλειτέρας κανονικότητος καὶ τάξεως.

Ὁπόσαι προφυλάξεις, φροντίδες καὶ τάξεις ἀπαιτοῦνται, ἵνα κρατῶσι τὸν τοιοῦτον στρατιωτικὸν μηχανισμὸν ἕτοιμον ἐν πάσῃ ὥρᾳ, ἐν πάσῃ στιγμῇ, τῷ πρώτῳ σημείῳ, ἐπὶ τῇ ἁπλῇ πιέσει τοῦ ἠλεκτρικοῦ κομβίου τοῦ ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν στρατιωτικῶν ὑπάρχοντος!

Ἀλλ' ἰδοὺ ἤγγικεν ἡ ὥρα.

Τὰ πάντα εἰσὶν ἕτοιμα, συνδυασμένα, διηυθετημένα. Ὁ στρατιωτικὸς ὀργανισμὸς τῆς σήμερον εἶνε ἀριστούργημα μηχανικῆς, ὀφειλόμενον εἰς τὸν συνδυασμὸν τῶν πνευμάτων τοῦ Βωκανσόν, τοῦ Ναπολέοντος καὶ τοῦ Ἔδισον.

Οἱ κάτοικοι λοιπὸν τοῦ Χατωλὲν ἐξύπνησαν αἰφνιδίως τὴν πρωΐαν τῆς 12 Αὐγούστου, μόλις οἱ ἐπίσημοι ἠλεκτρικοὶ κώδωνες ἐσήμαναν τὴν 5 ὥραν. Ἑκατοστὺς ἐφέδρων ἀξιωματικῶν παντὸς βαθμοῦ ἀποβιβασθέντων ἐκ τῶν σωλήνων ἢ τῶν ἀεροστάτων χημικῶν παρουσιάσθησαν εἰς τὸν Στρατάρχην τοῦ 8ου χημικοῦ.

Ὁ Γεώργιος ἦτο ἤδη παρὼν ἐνδεδυμένος ἐν τῇ κομψοτάτῃ καὶ μεγαλοπρεπεῖ στολῇ τοῦ σώματός του. Ἐφόρει χιτονίσκον ἐκ βαθέως καστανοῦ χρώματος, περισκελίδα καὶ ὑψηλὰ ὑποδήματα μέλανα, περικεφαλαίαν μετὰ προσωπίδος κινητῆς, καταβιβαζομένης ἐν καιρῷ ἐνεργείας, μετὰ σωλῆνος συγκοινωνοῦντος μετὰ κιβωτίου ὀξυγόνου ἐπὶ τῆς ὠμοπλάτης του, μεθ' ἑνὸς πολυκρότου διὰ συμπεπιεσμένου ἀέρος καὶ τέλος μετὰ τῆς σπάθης του, συμπληρούσης τὴν στρατιωτικὴν περιβολήν του.

Τὸ ξίφος εἶνε τὸ μόνον λείψανον τοῦ παλαιοῦ ὁπλισμοῦ τοῦ μεσαιῶνος, ὅπερ ὅμως νῦν οὐδόλως χρησιμεύει ἐν τῷ πολέμῳ, ἐπὶ τοῦ πεδίου τῶν νεωτέρων μαχῶν, ἕνεκα τοῦ δυσμεταχειρίστου αὐτοῦ καὶ τῶν εὐτελῶν ἀποτελεσμάτων του.

(Ἕπεται συνέχεια.)

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Τοῦ μαγιοῦ ξημερώνει ἡ αὐγή
Κι' ἕνα ἕνα τ' ἀστέρια χλωμιάζουν·
Στὴν ψυχὴ ποῦ ἡ νεάτη γελᾷ.
Νέοι πόθοι κ' ἐλπίδες φωλιάζουν!

Ἔλα ἔλα γλυκειά μου ἐανθή
Τῆς ἀγάπης νὰ 'ποῦμε τραγούδια,
Πρὶν τῆς νειότης ὁ χρόνος διαβῇ,
Πρὶν νὰ πέσουν χλωμὰ τὰ λουλούδια.

Τοῦ Μαγιοῦ ξημερώνει ἡ αὐγή
Τὰ ροδάκινα σμίγουνε πάλι·
Στὰ λυμένα σγουρά σου μαλλιά,
Ποιὸς θὲ νὰ 'ρθῇ τὰ ρόδα νὰ βάλλῃ;

Στὴν ἀγκάλη μου γύρε ἐανθή.
Τὰ λευκά μου στολίσου λουλούδια,
Τοῦ Μαγιοῦ καὶ τοῦ γάμου μαζύ,
Ἑνωμένα νὰ 'ποῦμε τραγούδια.

Μαρίκα Πίπιζα

Η ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Κοιμᾶται ἡ φύσις ὅλη φωνὴ δὲν ἀγροικιέται
καὶ φύλλωμα τῶν δένδρων κανένα δὲν κουνιέται,
τ' ἀγέρι τὸ δροσόλουστο τριγύρω δὲν φυσάει
καὶ τὸ γοργόφτερο νερὸ 'ς τὸ ρέμα δὲν κυλάει.

Θαρεῖς τὴ φύσι κ' εἶνε ἀναίσθητος γυρμένη
στῆς νύχτας τὴν ἀγκάλη τὴ μαυροφορεμένη.

Μεσάνυχτα . . . Ὁλόλευκο φάντασμα πετούμενο
ἐφάνηκε στὴ κοιμισμένη φύσι νὰ περνᾷ
καὶ τ' ἀγεράκι τρελλούτσικο χαρούμενο
τὸ κόσμο ζωγονεῖ καὶ πρὸς τὸ φάντασμα κυτάει.

Καὶ 'κεῖ ποῦ 'ταν ὅλα στὴ νύχτα νεκρωμένα
Ξάφνου ἀκούονται φωναῖς τραγούδια μυρωμένα.

Νὰ τραγωδοῦνε μὲ χαρὰ στὸ φάντασμα νὰ λέγουν
π' ἀπλώθηκε κάτω στὴ γῆ σὰν ἄσπρη καταχνιὰ
καὶ μ' αὐτὴν σιγὰ-σιγὰ κατόπιν της νὰ φεύγουν
Καλῶς μᾶς ἦλθες χαρωπὴ χρυσὴ Πρωτομαγιά.

Μῆτσος Χ. Σιαμπούλης

Ο ΦΟΒΟΣ

Διήγημα ἐκ τοῦ φυσικοῦ

Παρὰ τὰς πύλας τῆς Γενεύης ἑνοῦται ὁ Ἄρβης, βορβορώδης χείμαρρος, ὅστις κατέρχεται ἐκ τῶν παγοσειρῶν τῆς Σαβοΐας μετὰ τῶν διαυγῶν τοῦ Ροδανοῦ ὑδάτων. Οἱ δύο ποταμοὶ βαδίζουσιν ἐπὶ πολύ, χωρὶς τὰ ὕδατα αὐτῶν νὰ συνενῶνται, καὶ εἶναι ὡραῖον θέαμα νὰ βλέπῃ τις, ἀφ' ἑνὸς μὲν τὰ βορβορώδη τοῦ Ἄρβη ὕδατα, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὰ λάμποντα τοῦ Ροδανοῦ νὰ ῥέωσιν ὁμοῦ εἰς τὴν αὐτὴν κοίτην.

Ἡ μικρὰ αὕτη λωρὶς τῆς γῆς, ἥτις χωρίζει τοὺς δύο ποταμούς, σχηματίζει μικρόν τι δέλτα, οὕτινος ἡ βάσις ἑκατοντάδων ποδῶν πλάτους, κατέχεται ὑπὸ τοῦ κοιμητηρίου. Ὄπισθεν τοῦ μέρους αὐτοῦ εὑρίσκονται μερικοὶ κῆποι, οἵτινες διὰ τῶν ὑδάτων τούτων ποτίζονται διὰ μέσου μαγκάνων· ὀλίγοι δὲ χωρικοὶ κατοικοῦσιν εἰς τὸ μέρος τοῦτο, ὅπερ καταλήγει εἰς μικρὸν καὶ πυκνὸν δάσος.

Ἤμην περίπου ἑπτὰ ἐτῶν, ὅτε διέτρεξα τὴν χώραν ταύτην, κρατῶν τὴν χεῖρα τοῦ πάππου μου. Ἐβαδίζομεν ὑπὸ τὴν σκιὰν μεγάλων κέδρων, εἰς τοὺς κλάδους τῶν ὁποίων τὰ πτηνὰ ἐπήδων. «Παίζουσι, τὸν ἠρώτησα;» «Ὄχι, τέκνον μου, πηγαίνουν τροφὴν εἰς τὰ μικρὰ αὐτῶν, μοὶ ἀπεκρίθη.» «Καὶ ποῦ εὑρίσκονται τὰ μικρὰ αὐτὰ πτηνά;» «Εὑρίσκονται εἰς τὰς φωλεάς των, τὰς ὁποίας ἡμεῖς δὲν βλέπομεν.» «Καὶ διατὶ δὲν τὰς βλέπομεν; . . .

Ὅτε ἔκαμνον τὰς παιδικὰς ταύτας ἐρωτήσεις, εἴχομεν φθάσει ἔμπροσθεν μεγάλης σιδηρᾶς πύλης, δι' ἧς ἡμιανοίκτου, διέκρινέ τις μερικὰς ὑψηλὰς κυπαρίσσους καὶ ἰτέας, ἄνωθι δὲ αὐτῆς ὑπῆρχε μαρμαρίνη πλὰξ μετὰ μελανῶν γραμμάτων. Ὦ παιδίον, ὅπου ἤμην, μοὶ ἔκαμε μεγάλην ἐντύπωσιν τοιοῦτον ἀντικείμενον, καὶ ἠρώτησα τὸν πάππον μου, τί ἔγραφεν ἡ πλὰξ ἐκείνη. — Ἀνάγνωσον μόνος σου, μοὶ ἀπαντᾷ. — Ὄχι, τῷ λέγω ζωηρῶς, σᾶς παρακαλῶ, ἀναγνώσατε σεῖς. — Εἶναι ἡ θύρα τοῦ Κοιμητηρίου, μοὶ ἐπιλέγει, ἐντὸς τοῦ ὁποίου θέτουν τοὺς νεκρούς. Ἡ ἐπιγραφὴ δὲ αὕτη εἶναι περικοπὴ τοῦ Εὐαγγελίου.

ΕΥΤΥΧΕΙΣ ΟΙ ΑΠΟΘΝΗΣΚΟΝΤΕΣ ΕΝ ΚΥΡΙΩ·
ΑΝΑΠΑΥΟΝΤΑΙ ΕΚ ΤΩΝ ΚΟΠΩΝ
ΚΑΙ ΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΤΟΥΣ ΑΚΟΛΟΥΘΩΣΙΝ

— Αὐτὸ λέγει, τέκνον μου. . .

— Ναί, ἀλλὰ ποῦ τοὺς θέτουν, ἠρώτησα ἐιακόπτων.

— Τοὺς θέτουν ἐντὸς τῆς γῆς.

— Διατί, πάππου, κάμνουσι κακὰς πράξεις,

— Ὄχι, τέκνον μου, οἱ νεκροὶ δὲν αἰσθάνονται, τίποτε πλέον εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον.

Διήλθομεν τὴν θύραν καὶ σκεπτικὸς δὲν ἠρώτων πλέον. Ἀπὸ καιροῦ δὲ εἰς καιρὸν μόνον ἔστρεφον

τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ λευκὸν μάρμαρον, συγκεντρῶν πρὸς αὐτὸ ὅλας τὰς παραδόξους ἰδέας, ὅλας τὰς ἀναμνήσεις ἐκ τῶν διαφόρων τοῦ βίου μου ὁραμάτων, καὶ ἐφανταζόμην ἀνθρώπους μέλαινα ἐνδεδυμένους, φέροντας νεκροὺς εἰς τὸ κοιμητήριον. Ἀλλ' ἦτον ἤδη ἡμέρα καὶ ἐγὼ ἐκράτουν σφικτὰ τὴν χεῖρα τοῦ πάππου μου ἐκ φόβου· ὅτε ὅμως ἐφθάσαμεν πλησίον τοῦ Ροδανοῦ, ἡ θέα τοῦ ὕδατος καὶ ἑνὸς ἀνθρώπου, ὅστις ἠλίευεν ἐκεῖ ἐκίνησαν τὴν περιεργειάν του.

Τὰ ὕδατα ἦσαν ἀβαθῆ, ὁ δὲ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, φορῶν ὑψηλὰ ὑποδήματα, εἶχε προχωρήσει ἐντὸς τοῦ ὕδατος. «Ἰδέ, πάππου, εἶπον ἔκπληκτος, εἶναι ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ καὶ ἁλιεύει, ἂς καθήσωμεν ὀλίγον, ἴσως ἐξαγάγῃ τίποτε.»

Ἔστημεν, ἵνα τὸν ἴδωμεν, ἀλλὰ δὲν ἐκινεῖτο ποσῶς. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον συνεσπειρώθην πλησίον τοῦ πάππου μου καὶ τῷ ἐκράτουν μετὰ δυνάμεως τὴν χεῖρα, διότι ἡ ἀκινησία τοῦ ἁλιέως ἤρχισε νὰ μοὶ φαίνεται ἀρκετὰ παράδοξος. Οἱ ὀφθαλμοί του, οἵτινες ἦσαν προσηλωμένοι εἰς τὴν ἄκραν τοῦ νήματος, τὸ νῆμα αὐτό, ὅπερ ἐκινεῖτο μυστηριωδῶς ὑπὸ τὸ ὕδωρ, ἡ σιωπὴ τῆς σκηνῆς ταύτης, ὅλα ταῦτα ἐνετυπώθησαν εἰς τὴν ἀσθενῆ μου φαντασίαν, ἄρτι χλωνισθεῖσαν ἐκ τῆς θέας τῆς πλακὸς τοῦ νεκροταφείου. Τέλος, μοὶ ἐφάνη

ὅτι ὁ ἁλιεὺς ἐξῆλθε τοῦ ποταμοῦ καὶ ὅτι ἀνήρχετο πρὸς τὴν πόλιν. Τότε ἐτράβηξα τὸν πάππον μου ἀπὸ τὴν χεῖρα καὶ ἐξηκολουθήσαμεν τὸν περίπατόν μας. Ἐβαδίζεμεν δὲ πλησίον τῆς ὄχθης, ὑπὸ τὰς ἰτέας, αἵτινες σκιάζουσι τὴν ἀτραπόν, καὶ αἵτινες εἶναι σκωληκόβρωτοι καὶ ἀνοικταὶ ἐκ τῆς σήψεως, οἱ δὲ κλάδοι αὐτῶν ἐγγίζουσι τὸ ὕδωρ, ἐνῶ παχεῖα καὶ θαλερὰ χλόη καλύπτει τὸ ἔδαφος· ἐκ δεξιῶν δὲ εἴχομεν τὸν Ῥοδανόν, ἐξ ἀριστερῶν δὲ τοὺς κήπους, περὶ ὧν ὡμίλησα. Ὁ τροχός, τὸν ὁποῖον κινεῖ τὸ ὕδωρ μὲ τὰ μικρὰ σκαφίδια, μοὶ ἐκίνησαν τὸ ἐνδιαφέρον, καὶ εἰς τὴν ταραχήν, εἰς ἣν εὑρισκόμην, ἐπεθύμουν ἐν τούτοις νὰ ἠδυνάμην νὰ ἐξετάσω τὸν μηχανισμὸν τοῦ πελωρίου τροχοῦ, ὅστις ἐστρέφετο ἐπ' ἄπειρον καὶ ἐξ ἄλλου ὁ ἁλιεὺς εὑρίσκετο πάντοτε ἐκεῖ ἀκίνητος.

Τέλος ἀφήσαμεν τὸν ὁρμίσκον καὶ ἐφθάσαμεν εἰς τὸ τέλος τῆς λωρίδος ταύτης. Ὁ πάππος μου τότε μοὶ ἔδειξε σωρὸν λίθων πλατέων καὶ στρογγύλων, μοὶ προέτρεψε δὲ νὰ τοὺς ῥίπτω ὅπως πηδῶσιν εἰς τὸ ὕδωρ, εἰς τρόπον ὥστε ἐλησμόνησα, τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ κοιμητηρίου, τὸν ἁλιέα, καὶ τὸν μέγαν τροχόν.

Ὑπῆρχεν εἰς τὴν ἀκτὴν μικρός τις ὁρμίσκος βαθὺς καὶ πλήρης ὕσατος διαυγοῦς· ὁ πάππος μου μοὶ εἶπε νὰ κολυμβήσω, πράγματι δὲ ἀφοῦ ἐξεδύθην, ἔπεσα ἐντὸς τοῦ ὕδατος. Αὐτὸς δὲ καθίσας εἴς τινα λίθον μὲ ἔβλεπε, μειδιῶν, παίζοντα, ὅτε τὰ βλέμματά μου ἔπεσαν εἰς τὴν σεβασμίαν μορφήν του καὶ δὲν εἰξεύρω διατί, ἡ εἰκὼν αὕτη ἔμεινε βαθέως κεχαραγμένη εἰς τὴν διάνοιάν μου.

Μετὰ ταῦτα ἠρχίσαμεν νὰ ἐπιστρέφωμεν ἐκ τοῦ μέρους τοῦ Ἄρβη, ὁ δὲ πάππος μου θέλων νὰ μὲ διασκεδάσῃ, ἐκρύπτετο ὄπισθεν τῶν δένδρων, ἐγὼ δὲ ηὐχαριστούμην ὅπως ἀνευρίσκω αὐτόν· πρὸς στιγμὴν ὅμως τὸν ἔχασα, καὶ ἀπὸ δένδρου εἰς δένδρον διέτρεξα ὅλον τὸ δασύλλιον χωρὶς νὰ τὸν εὕρω. Ἐφώναξα, ἀλλὰ δὲν μοὶ ἀπεκρίθη. Τότε κεκοπιακὼς ἐκ τοῦ δρόμου, ἐκάθησα εἴς τινα σκιάδα, ἵνα περιμένω αὐτόν, ἔμπροσθεν ἑνὸς ἀντικειμένου, τοῦ ὁποίου ἡ θέα μοὶ ἐπροξένησε φρίκην καὶ τρόμον.

Ἦτον ὁ σκελετὸς ἑνὸς ἵππου ἐξηπλωμένος ἐπὶ τῆς ἄμμου, οὗτινος αἱ βαθεῖαι τῶν ὀφθαλμῶν κόγχαι καὶ αἱ ὑπερμέτρως ἀνοικταὶ ὀπαὶ τῶν μυκτήρων μὲ ἐφόβισαν τόσον, ὥστε ἤρχισα νὰ φωνάζω μὲ ὅλην μου τὴν δύναμιν. «Παππού! Ὤ! Παππού!!!» Ὁ πάππος μου εὐθὺς παρουσιάσθη, μὲ ἔλαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ μὲ ἀπεμάκρυνεν ἐκ τοῦ φοβεροῦ αὐτοῦ τόπου.

Τὸ ἑσπέρας, ὅτε κατεκλίθην, ἤμην φοβερὰ ἀνύσηχος καὶ ἐφοβούμην· ὅτε δὲ μὲ ἄφησαν μόνον, ἡσύχασα, εἶτα ἤνοιξαν τὴν θύραν τοῦ κοιτῶνος, διότι εἰς τὸ πλησίον δωμάτιον ἐδείπνουν οἱ γονεῖς μου καὶ τοιουτοτρόπως μὲ κατέλαβεν ὁ ὕπνος, ὅστις μὲ ἠλευθέρωσεν ἐκ τῶν φόβων μου.

Τὸ ἑπόμενον ἔτος ὁ πάππος μου ἀπέθανεν· ἡ δ' ἐξαφάνισίς του ὑπὸ τὴν γῆν, δὲν μοὶ ἐνεποίησε βαθεῖαν ἐντύπωσιν, διότι συνεμεριζόμην τὴν λύπην τοῦ πατρός μου, ὅστις ἔκλαιε διὰ τὴν ἀπώλειάν του. Μὲ ἐνέδυσαν δὲ μέλανα, περιέβαλον τὸν πῖλον μου δι' ἑνὸς μαύρου κρεπίου καὶ τοιουτοτρόπως ἠκολούθησα τὴν ἐκφορὰν αὐτοῦ.

Ἐξερχόμενος τῆς οἰκίας, δὲν ἐτόλμησα νὰ ἐρωτήσω τὸν πατέρα μου, ποῦ θὰ τὸν ἐπήγαινον, ὁ ὅτι ἡ λύπη των μὲ ἔκαμεν ἐπιφυλακτικὸν καὶ διότι ἤμην ὀλιγώτερον ἐξοικειωμένος εἰς αὐτὸν παρὰ εἰς τὸν πάππον μου. Τέλος ἡ πένθιμος αὕτη συνοδεία ἔφθασεν εἰς τὰς πύλας τῆς πόλεως, ὁσκοπὸς παρουσίασε τὰ ὅπλα, ἡ δὲ φρουρὰ ἐτάχθη εἰς γραμμήν, ἵνα πράξῃ τὸ αὐτό. Δὲν ἤνόησα ἀμέσως, ὅτι τοῦτο ἔγεινε δι' ἡμᾶς, ἀλλὰ τὸ εὗρον πολὺ ὡραῖον.

Καθὼς ἤμην ἀφῃρημένος ἐκ τῶν διαφόρων ὁραμάτων, ἔχασα τὸν δρόμον, ὃν ἠκολούθησεν ἡ ἐκφορά· βαδίζων δὲ πρὸς τὸ κοιμητήριον, ἐπανήρχοντο εἰς τὴν μνήμην μου ὅλαι αἱ ἀναμνήσεις τοῦ παρελθόντος καὶ ἐσυλλογιζόμην, ὅτι τώρα πλέον ἔχασα τὸν πάππον, τὸν ὁποῖον τόσον πολὺ ἠγάπων, καὶ ὃν ἤδη ἔμελλον νὰ θέσωσιν εἰς ἕνα τάφον, τοῦ ὁποίου τὸ πένθιμον μυστήριον μὲ εἶχε συχνάκις ταράξει.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἔφθασεν ἡ συνοδεία καὶ ἑνωθεὶς μετ' αὐτῆς, εἰσηρχόμην ἐντὸς τοῦ Κοιμητηρίου. Ἀλλ' ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἡ σκέψις μου ἐσταμάτησεν ἐπὶ τοῦ πάππου μου, ὅστις εὑρίσκετο ἐντὸς τοῦ φερέτρου καὶ περιειργαζόμην τὸν τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον θὰ ἔμενε τοῦ λοιποῦ ὁ ἀγαπητός μας νεκρός· ποτὲ δὲν εἶχον ἰδῇ κοιμητήριον· τὸ ἐφανταζόμην ὡς τρομερὸν τόπον καὶ ἄγριον, ἀλλά μόλις εἰσήλθομεν, εἶδον δένδρα καὶ ἄνθη καὶ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, αἵτινες ἐχρύσιζον τὴν ἐπιφάνειαν μεγάλης ἐκτάσεως χλόης.

Εὐθὺς μόλις εἶδον ὅλα ταῦτα, ἤλλαξα σκέψιν

καὶ ἐφανταζόμην ὅτι ὁ πάππος μου θὰ ἔμενεν εἰς τὸ ὡραῖον αὐτὸ μέρος, ἀναπεπαυμένος ὑπὸ τὸς γλυκείας ἡμέρας τοῦ Μαΐου καὶ Ἰουνίου.

Διήλθομεν διὰ μέσου λίθων φερόντων ἐπιγραφὰς καὶ μὲ μαῦρα κιγκλιδώματα. Πλησίον δὲ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν διέκρινα ἀπὸ μακρὰν μίαν γυναῖκα γονυκλινῆ. Ἐνόμισα, ὅτι θὰ στραφῇ, ἵνα μᾶς ἴδῃ διερχομένους, ἀλλ' εὑρισκομένη ἐντὸς τοῦ κιγκλιδώματος, δὲν ἔστραψε διόλου τὰ βλέμματά της πρὸς ἡμᾶς, καὶ εἰς λυγμὸς πεπνιγμένος, ἀκουσθεὶς ἐκ τοῦ μέρους, ὅπου ἦτο γονατισμένη, μὲ ἔκαμε νὰ ταραχθῶ ὑπερμέτρως, διότι ἐνόμισα, ὅτι ἐξήρχετο ἐκ τοῦ φερέτρου τοῦ πάππου μου καὶ ἡ εἰκὼν ἑνὸς νεκροῦ μὲ κατε-

πάγωνεν. Ἐνῷ ἤμουν τοιουτοτρόπως πεφοβισμένος, διέκρινα ἔμπροσθεν τῆς κηδείας δύο ἀνθρώπους, οἵτινες περιέμενον νὰ φθάσωμεν. Ὅσον ἐπλησιάζομεν τὰ ἡλιοκαῆ πρόσωπά των, αἱ σκαιαὶ μορφαί των, τὸ σιωπηλὸν βλέμμα των, μοὶ ἐνεποίησαν ἐντύπωσιν δυσοίωνον· ὅτε ὅμως ἡ συνοδεία ἔφθασε πλησίον αὐτῶν, ἐσταμάτησε, καὶ εἶδον ἀξίνας, πτυάρια καὶ ἕνα μέγαν λάκκον ἄρτι ἀνοιγέντα. Εὐθὺς οἱ ὀφθαλμοί μου ἐσκοτίσθησαν καὶ ἠσθάνθην τοὺς πόδας μου καμπτομένους ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ σώματός μου.

Οἱ εἰδεχθεῖς αὐτοὶ ἄνθρωποι παρέλαβον τὸ φέρετρον ἐκ τῶν δύο του ἄκρων καὶ ἀφοῦ τὸ ἐτοποθέτησαν ἐντὸς τοῦ λάκκου, ἔλαβον τὰς ἀξίνας των καὶ ἤρξαντο τοῦ ἀπαισίου αὐτῶν ἔργου. Εἰς τὸν βόμβον τοῦ χώματος καὶ τῶν λίθων, οἵτινες ἔπιπτον ἐπὶ τοῦ φερέτρου, ἡ φαντασία μου συγχεχυμένη ἐκ τῶν ὀλολυγμῶν, τῶν φωνῶν καὶ τῶν στεναγμῶν, καὶ ὅτε ὁ κρότος ἐγένετο πλέον ὑπόκωφος, ἐνόμιζον, ὅτι ἤκουον ἐκ νέου τὰς πεπνιγμένας οἰμωγάς....

Μετά τινας στιγμὰς εὑρισκόμεθα εἰς τὴν οἰκίαν μας, ὁ δὲ πατήρ μου ἔπεσεν εἰς μίαν μελαγχολίαν, συλλογιζόμενος τὸν πάππον μου, ὅστις πρὸ μικροῦ εὑρίσκετο μεταξὺ ἡμῶν.

(ἕπεται τὸ τέλος)

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

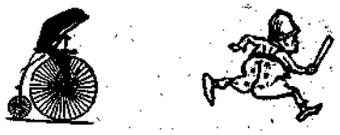

Ὁ Βασιλεὺς Φραγκίσκος ὁ Α'. ἠρώτησε μίαν ἡμέραν Καστελλάνον τὸν ἰσχυρὸν αὐλικόν του, ἂν ἦναι εὐγενής. «Κατάγομαι, μεγαλειότατε, ἀπεκρίθη οὗτος, ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τοῦ Νῶε, ἀλλ' ἀπὸ ποῖον, ἀγνοῶ».

Ὁ Ἀγαθόπουλος ἐνοικιαστής.

— Πολὺ καλὸν τὸ σπῆτι σας, κυρία μου, ἀλλὰ διστάζω νὰ τὸ πιάσω, διότι μοῦ φαίνεται, πῶς δὲ εἶναι πολὺ ὑγιεινόν. — Καλὲ τί λέτε; — Τί; θαρρεῖτε, πῶς δὲν τὸ ξεύρω, ὁ παλαιός σας, νοικάρης ἔβγαλε τὸ ποδάρι του καὶ ἔμεινε τρεῖς μῆνας εἰς τὸ κρεββάτι.

Συζυγικὴ στοργή.

Μία φίλη παραμυθεῖ τὴν κυρίαν Σ. ἀπολέσασαν τὸν σύζυγόν της.

— Ἔλα τώρα, πρέπει νὰ δείξῃς θάρρος. Μὴ ἀφήσῃς νὰ σὲ κυριεύσῃ ἡ λύπη.

— Δὲν τὸ θέλω, ἀπαντᾶ ἡ ἀπαρηγόρητος χήρα. Ξεύρης, πόσον εἶμαι νευρική καὶ τὸ παραμικρὸν μοῦ κάμνει ἐντύπωσιν.

Ἐν τινι συναναστροφῇ ἐρωτᾷ κάποιος τις:

— Τίς δύναται νὰ μοῦ εἴπῃ, ποία ἡ διαφορὰ μεταξὺ ἵππου καὶ ὄνου; ἀλλ' οὐδεὶς ἠδυνήθη νὰ εὕρῃ ταύτην, ὅτε οὗτος ἐπιλέγει:

— Ἰδοὺ ἡ διαφορά... Ὁ ἵππος ὑπῆρξε πάντοτε ὑπερήφανον ζῶον, ἐνῶ ὁ ὄνος, Κύριοι συνάδελφοι! τοὐναντίον ὑπῆρξε πάντοτε χυδαῖος!

Κύριός τις, ὅστις ἠγάπα τοὺς καλοὺς καὶ ἐκλεκτοὺς οἴνους, ἐφρόντιζεν ἐγκαίρως καὶ ἐσφράγιζε τὰς φιάλας δι' ἱσπανικοῦ κηροῦ, πρὸς προφύλαξιν, πάσης ἐφόδου.

Εἷς ὑπηρέτης του ὅμως, καλὸς οἰκοκύρης καὶ αὐτὸς ὡς καὶ τεχνίτης, κατεσκεύασεν ὀπὴν ὑπὸ τὴν φιάλην, ἔπινεν ἀρκετὸν οἶνον καὶ εἶτα διώρθωνε τὰς ὀπάς, χωρὶς νὰ φαίνωνται.

— Νομίζω, ὅτι ἀπὸ κάτω γίνεται ἡ διάρρηξις, τῷ λέγει εἷς φίλος του ἡμέραν τινά, ἐν ὥρᾳ γεύματος.

— Ἄ, ὄχι, τῷ ἀπαντᾷ ὁ εὐφυής μας ἀμφιτρύων, διότι ὁ οἶνος λείπει ἄνωθεν καὶ ὄχι ἀπὸ κάτω.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΟΜΙΛΟΥΣΑΙ

Αὐτός. Τὶ ἀηδία ὅταν βρέξῃ, νὰ σηκόνῃ κανεὶς τὰ πανταλόνια του καὶ νὰ προσέχῃ τὰ ὑποδήματά του.

Αὐτή. Καὶ τὶ νὰ εἴπωμεν ἡμεῖς, ὅπου πρέπει καὶ τά φορέματα νὰ σηκόνωμεν καὶ τὰ πόδια μας ἀκόμη νὰ προσέχωμεν;

Ὁ *μίστερ.* Δὲν σοῦ φαίνεται, Λαίδη, πολὺ ὡραῖον αὐτὸ τὸ ἀρκαῖον;

Ἡ Λαίδη. Δὲν μοῦ φαίνεται, μιλόρδε, ἐγὼ τίποτε ντὲν βλέπεις.

Ὁ μίστερ. Godem! Λαίδη, δὲν βλέπεις λοιπὸν ἐκεῖ εἰς τὸ βιβλίον σου;

Ἡ Λαίδη. Ἄ! μὰ ἐγκὼ ἀλλοῦ βλέπεις, μίστερ Κνώθ.

Ὁ μίστερ. Ἄ, καλά, καλά, Μὶς Κλαίρη, λοιπὸν σὺ βλέπεις ἐκεῖ, καὶ ἐγὼ βλέπεις ἐντῶ.

— Κύριε συνάδελφε, ἀπ' ἐδῶ πηγαίνομεν, ἀπ' ἐδῶ... ἀκολούθει με... ἀπ' ἐδῶ εἶναι τὸ Βουλευτήριον, τὸ Κοινοβούλιον... ἡ Βουλή μας, ἡ Κάμαρα ὅπως θέλεις πές την.

Εἶναι παλαιά μου φίλη.

— Μὰ δὲν εἶπες πῶς τὴν λέν' κ' Εὐφροσύνη;..

Ἄχ! κατεργάρη, πῶς φαίνεσα, πῶς ξεύρεις τὸν δρόμον! Σεῖς οἱ παλαιοὶ βουλευταὶ πολὺ μπερμπατεύσατε μὲ τὴν Βουλὴ καὶ ὅπως θέλετε τὴν κάνετε.

— Εἴκοσι πέντε χρόνια εἶμαι εἰς αὐτὴν τὴν ὑπηρεσίαν καὶ ποτὲ δὲν μοῦ συνέβη αὐτὸ τὸ πράγμα, νὰ κλαίω διὰ τὴν Κυρίαν μου... τὴν καϋμένη... ἔφυγε!

Ἦτον καλὴ Κυρία, εὐγενής, ἀγαθή, γενναιόδωρη, φιλάνθρωπος, μὰ αὐτὸς ὁ ἀφέντης, αὐτὸς πταίει, ἦτον σκληρός!

— Δι' αὐτὸ ἡμεῖς οἱ ὑπηρέται ποτὲ δὲν κρυόνομεν. Πάντοτε βαστοῦμεν ζεστὰ πράγματα.

Καὶ πρῶτοι παίρνομεν τὴν μυρωδιά.

Γιά σου, γιά σου μωρὴ μαυρομάτα
Ποῦ μοῦ τὰ 'κανες ὅλα ντομάτα.
Κι' ὅλο λὲς καὶ ξαναλὲς πῶς μ' ἀγαπᾶς
χωρὶς νὰ ξέρῃς τὶ θὰ πῇ ὁ παππᾶς.

Οὐδέποτε θὰ πλησιάσωμεν ἀλλήλους, κύριε συνάδελφε, βλέπεις δὲν μᾶς ἐμποδίζουν μόνον τὰ συμφέροντα τῶν Τραπεζῶν μας, ἀλλὰ καὶ τὰ περιεχόμενα τῆς κοιλίας μας.

— Δυστυχῶς, ναί... ἄλλα τρῶς τοῦ λόγου σου καὶ ἄλλα ἐγώ.

— Ἐπὶ τέλους θ' αὐτοκτονήσω, τύχην δὲν ἔχω, χρήματα δὲν μοῦ δίδουν, θέσιν δὲν εὑρίσκω, ἐκείνη δὲν μ' ἀγαπᾶ, λοιπὸν καὶ ἐγὼ τοὺς ἐκδικοῦμαι ὅλους.

— Μοῦ δίδεις, σὲ παρακαλῶ ν' ἀνάψω; Κύριε.

— Μάλιστα, φίλε εὐπατρίδα, ὁρίστε.

— Δὲν εἶμαι εὐπατρίδης, Κύριε, εἶμαι ἀριστοκράτης.

— Καλά, σκύψε ὅμως ν' ἀνάψῃς ἀφοῦ ἐγὼ εἶμαι κοντός.

— Σκύπτω, ἀλλὰ δὲν ὑποκύπτω.

— Μωρὲ σκύψε σύ, καὶ ἐγὼ σὲ κάνω καὶ σκάφτεις.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΛΕΙΣ

Ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον θέλομεν δημοσιεύει ἑκάστοτε τὰς ἀπαντήσεις διαφόρων ἐπιστημονικῶν. βιομηχανικῶν καὶ κοινωνικῶν ἐνδιαφερόντων ζητημάτων, ἔχοντες δι' ἐλπίδος. ὅτι καὶ διὰ τοιούτου ἀναγώσματος συντρέχομεν εἰς τὴν εὐμάθειαν τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν.

1

— Μίξις χιόνος καὶ ἅλατος εἶναι πραγματικῶς ψυχροτέρα τοῦ πάγου;

— *Μάλιστα, εἶναι ψυχροτέρα κατὰ 4—5 βαθμοὺς καὶ ἰδοὺ διατί. Ἡ παραγωγὴ τοῦ ψύχους διὰ τῆς ἑνώσεως τῆς χιόνος μετὰ τοῦ ἅλατος, ὀφείλεται εἰς τὴν ἀπορρόφησιν τῆς ἐνυπαρχούσης θερμότητος ἐν τῇ χιόνι. ὑπὸ τῆς διαλύσεως τοῦ ἅλατος. ὅπερ ἀπὸ στερεὸν σῶμα μεταβάλλεται εἰς ὑγρόν. Ὑγροποιούμενον λοιπὸν ἀπορροφᾶ θερμότητα. ἵνα ἰσορροπήσῃ τὴν μετὰ τοῦ νέου σώματος ἕνωσίν του. Ψύχει δ' ἐν ταὐτῷ τὸν διάμεσον χῶρον καὶ οὕτως ἡ νέα αὕτη αὔξησις καθίστησι τὴν μίξιν ψυχροτέραν τοῦ πάγου.*

2

— Τὸ ὕδωρ ψύχεται χημικῶς καὶ τίνι τρόπῳ;

— *Βεβαίως. Ἐὰν εἰς τὸ ὕδωρ ρίψητε ἀμμωνιακὸν χλωρυδρικὸν ἅλας, ἡ θερμοκρασία τοῦ καταψυκτικοῦ τούτου μίγματος θὰ χαμηλώσῃ πολύ. Οὕτως εἰς τὴν Εὐρώπην παρασκευάζουσι συνήθως τὰ καταψυκτικὰ μίγματα, δι' ὧν ψύχουσι τὰ ὑάλινα ὑδροφόρα ἀγγεῖα (καράφας, φιάλας κτλ.)*

Μίξις ἀφ' ἑτέρου ἀνθρακικῆς ὀδας καὶ ἀμμωνιακοῦ ἅλατος ἐν ὕδατι παράγει ψύχος 5—6 βαθμῶν ὑπὸ τὸ μηδενικόν.

3

— Ποῖα εἰσὶ τὰ στοιχεῖα γενικῶς τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος;

— *Ὁ ἀτμοσφαιρικὸς ἀὴρ κυρίως εἶναι μίγμα ὀξυγόνου καὶ ἀζώτου, περίπου ἐν ἀναλογίᾳ 4 μερῶν ἀζώτου πρὸς 1 ὀξυγόνου ἢ εἰς βάρος, 79 ἀζώτου καὶ 21 ὀξυγόνου. Ἐπὶ πλέον δὲ ὁ ἀὴρ περιέχει ἐλάχιστον μέρος ἀνθρακικοῦ ὀξέος 2,9/10,000 καὶ ποικίλλουσαν ποσότητα ὑδατμοῦ.*

Φ. Π.

ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΥΠΕΡ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ

Τὴν παρελθοῦσαν Πέμπτην παρευρέθημεν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Παρνασσοῦ, ὅπου ἐγένετο ἡ προαγγελθεῖσα συναυλία ὑπὲρ τῶν πτωχῶν τοῦ κάλλιστα λειτουργοῦντος «Φιλανθρωπικοῦ Σωματείου τῶν Ξένων» ἐν Ἀθήναις τοῦ ἱδρυθέντος καὶ διοργανωθέντος ὑπὸ τοῦ αἰδ. Λ. Πρίντεζη καὶ εἰς ἣν ἔλαβον μέρος ὁ Κύριος καὶ ἡ Κυρία Τρουφιέ. ἡ δεσποινὶς δ' Ὀρμεσσών, αἱ δεσποινίδες Φραγκοπούλου καὶ Περλέττη, ὡς καὶ οἱ καλλιτέχναι καὶ ἐρασιτέχναι κκ Τρόϊζε, Γουΐδας Μοντεσάντος, Χωραφᾶς καὶ Κόρτης.

Ἡ αἴθουσα κατελήφθη ἐγκαίρως ὑπὸ ἐκλεκτοτάτων μελῶν τῆς Ἀθηναϊκῆς Κοινωνίας. ἐν οἷς διεκρίνοντο τοῦ διπλωματικοῦ σώματος. τῆς Β. Αὐλῆς καὶ πολλοὶ τῶν πολιτευομένων καὶ ἐγγραμμάτων.

Οἱ κκ. Τρόϊζε, Γουΐδας. Χωραφᾶς καὶ Κόρτης, καλλιτέχναι, ἔπαιξαν πρῶτον τετραμελῆ συμφωνίαν δυσκολωτάτην τοῦ Beethoven, ἣν ἐπέτυχον πληρέστατα καταγοητεύσαντες ἰδίως τοὺς τεχνοκρίτας καὶ φιλομούσους.

Ἡ δεσποινὶς δ' Ὀρμεσὼν ἀδελφὴ τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Γαλλίας ὅλως ἀξιόλογα καὶ μετὰ χάριτος φέρουσα ὡραίαν πολυτελῆ ἀμφίεσιν προσελθοῦσα εἰς τὴν σκηνὴν ἔκρουσε τὴν ὡραίαν φαντασίαν Bergers et bergères τοῦ Godard μόνη καὶ εἶτα τῇ συνοδείᾳ τῆς κ. Truffier, ἥτις ἔμελψεν ὡραίαν μελῳδίαν. Ἡ Δεσποινὶς ἐπανειλημμένως ἐχειροκροτήθη καὶ παρὰ τὴν θέλησίν της δὶς προσεκλήθη νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν σκηνήν.

Αἱ δὲ δεσποινίδες Φραγκοπούλου ἔπαιξαν θαυμάσια εἶναι περιττὸν ν' ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα διὰ τὴν ἔκτακτον καὶ τελείαν ὑπόκρισίν των. Ἀνατραφεῖσαι καὶ σπουδάσασαι εἰς Παρισίους ὑποκρίνονται θαυμάσια καὶ ἐπανειλημμένως ἀπέσπασαν τὸν θασμασμὸν καὶ τὰς ἐπευφημίας τοῦ κοινοῦ. Ἰδίως ἡ μετὰ τοῦ κ. Τρουφιὲ ἐκτέλεσις τῆς κωμῳδίας!' homme à deux visages ὑπῆρξε τὸ κορύφωμα τῆς ἐπιτυχίας καὶ ἀπολαύσεως ἀπὸ μέρους κοινοῦ καὶ ἐκτελεστῶν.

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΙ ΤΗΣ «ΦΥΣΕΩΣ»

ΑΓΓΕΛΙΑΙ ΕΥΤΕΛΕΙΣ

Ἀπὸ τοῦ παρόντος τεύχους τῆς «Φύσεως» ἄρχεται καὶ νέον τι σύστημα ἀγγελιῶν εὐτελεστάτων. ὑπὸ τὸν τίτλον Μικραὶ Ἀγγελίαι, καταλληλοτάτων δὲ διὰ τοὺς ἀνταλλάσσοντας δελτάριαεἰκονογραφημένα. γραμματόσημα. φωτογραφίας καὶ πάντας τοὺς ἀνταποκρινομένους.

Τιμαὶ ὡρισμέναι δι' ἑκάστην λέξιν λεπτὰ 20.

Ἡ πληρωμὴ αὕτη ἰσχύει διὰ μίαν μόνον δημοσίευσιν εἰς ἓν τεῦχος τῆς «Φύσεως». διὰ τοὺς ἐπιθυμοῦντας συνεχεῖς δημοσιεύσεις. προηγοῦνται ἰδιαίτεραι συμφωνίαι.

Αἱ τιμαὶ αὗται ἰσχύουσι διὰ τοὺς συνδρομητὰς τῆς «Φύσεως» ὡς καὶ διὰ τοὺς μὴ τοιούτους.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Διδασκάλισσα πτυχιοῦχος τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ τμήματος τῆς Ἑνώσεως τῶν Ἑλλήνων ζητεῖ παραδόσεις διὰ μαθητρίας τοῦ δημοτικοῦ σχολείου.

Πληροφορεῖται εἰς τὸ γραφεῖον μας.

Φοιτητὴς δευτεροετὴς τῆς Φιλοσοφικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου ἀναλαμβάνει προγυμνάσεις μαθητῶν τοῦ δημοτικοῦ, Ἑλληνικοῦ καὶ Γυμνασίου, εἰς τὰ Μαθηματικὰ κυρίως καὶ ἐν γένει εἰς ὅλα τὰ μαθήματα.

Τελεία προγύμνασις μετεξεταστέων μαθητῶν καὶ εἰς τὸ Γυμνάσιον εἰσακτέων.

Τιμαὶ μετριώταται. Πληροφορεῖται εἰς τὸ γραφεῖον μας.

ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ.

Δέχομαι ἀνταλλαγὰς καὶ ἀγορὰς γραμματοσήμων διαφόρων ἀξιῶν καὶ τιμῶν ὅλων τῶν ἐθνῶν.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ Ὁδὸς Λυκούργου 14. Ἀθήνησιν.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Ποῦ εἶναι ὁ διάβολος μὲ τὴν ἐμφάνισιν τῶν Σειρήνων; *Τί ἔγεινεν ἡ σκιὰ τοῦ φιλοσόφου;*

Σημ. Ἀπὸ τοῦ παρόντος φύλλου ἀρχόμεθα δημοσιεύοντες καὶ σειρὰν ὡραίων μαγικῶν εἰκόνων.

73. Αἴνιγμα

Ὑπόπτερος εἰς οὐρανοὺς καὶ εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν
Πετῶ καὶ πάλιν ἔρχομαι εἰς τὴν αὐτὴν ἡμέραν.
Εἰς ἅπαντα τὸν παλαιὸν καὶ εἰς τὸν νέον κόσμον
Ψυχῆς τε καὶ τοῦ σώματος ἐγὼ φέρω τὸν κόσμον.
Ἂν δὲ τολμήσῃς, φίλε μου, νὰ μ' ἀποκεφαλίσῃς
Τότε καὶ εὐκολώτατα θὰ μὲ ἀναγνωρίσῃς
Εἰς μίαν τῶν αἰσθήσεων θέλεις μὲ μεταβάλλει
Γιὰ νὰ στολίζω τῆς ψυχῆς τ' ἀγνὰ καὶ θεῖα κάλλη
Ἐὰν δ' ἔτι σκληρότερον μὲ ἀποκεφαλίσῃς
Ὦ! τότε ζῶον ἄθλιον θὰ μ' ἀποκαταστήσῃς.

Πηνελόπη καὶ Γεώργιος Παπαχατζῆς

74. Αἴνιγμα

Ὄρος εἶμαι τῆς Ἀσίας
Οὐ μακρὰν καὶ τῆς Φρυγίας
ἂν τὴν κεφαλήν μου κόψῃς
τότε φίλε θὰ προσκόψῃς
μερικὰ ψιλὰ θὰ χάσῃς
καὶ τὴν κάρα θὰ σκεπάσῃς.

76. Γρῖφος

Ὦ! Σύμη σείσεται Ρώμη ποιεῖς ὕς.

Ν. Φραγκούλης.

ΛΥΣΕΙΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

23ου ΤΕΥΧΟΥΣ

74. Νικη-φόρος=Νικηφόρος.

Ἔλυσαν αὐτὸ ὁ κ. Ἐ. Ἰατρίδης ἐκ Λαρίσσης καὶ ὁ κ. Ἀλέξανδρος Μιχαηλίδης ἐξ Ἀθηνῶν.

75. Τὸ ἅλας.

Ἔλυσαν αὐτὸ ὁ αἰδ. Στυλιανὸς Βλησίδης ἐξ Ἀθηνῶν καὶ ὁ κ. Ἀλεξ. Μιχαηλίδης ἐξ Ἀθηνῶν.

76. Ὁ Ἱππεὺς συνήντησε δύσβατον ποταμόν.

Ἔλυσαν αὐτὸ ὁ κ. Ἀλεξ. Μιχαηλίδης ἐξ Ἀθηνῶν, ὁ κ. Ε. Ἰατρίδης ἐκ Λαρίσσης, ὁ κ. Δ. Χ. Σιαμπούλης ἐξ Ἀθηνῶν, ὁ κ. Ν. Φραγκούλης ἐξ Ἀλεξανδρείας καὶ ὁ κ. Ἀπόστ. Γ. Στεφάνου ἐκ Μιτυλήνης.

77. Ὁ Ἐδισσὼν ἦτο μέγας ἐφευρέτης.

Ἔλυσαν αὐτὸ ὁ κ. Ἀλέξ. Μιχαηλίδης ἐξ Ἀθηνῶν, ὁ κ. Ε. Ἰατρίδης ἐκ Λαρίσσης, κ. Διακόπουλος ἐκ Σύρου, ὁ κ. Ν. Φραγκούλης ἐξ Ἀλεξανδρείας καὶ ὁ κ. Ἀπόστ. Γ. Στεφάνου ἐκ Μιτυλήνης.

78. Πρὸ τοῦ κατακλιθῆς ποίησον τὸν σταυρόν σου.

Ἔλυσαν αὐτὸ ὁ κ. Ἀλεξ. Μιχαηλίδης ἐξ Ἀθηνῶν ὁ κ. Ε. Ἰατρίδης ἐκ Λαρίσσης, ὁ κ. Γ. Διακόπουλος ἐκ Σύρου, ὁ κ. Δ. Χ. Σιαμπούλης ἐξ Ἀθηνῶν, ὁ κ. Ν. Φραγκούλης ἐξ Ἀλεξανδρείας καὶ ὁ κ. Ἀπόστ. Γ. Στεφάνου ἐκ Μιτυλήνης.

79. Δὲν ἠσθάνθη εὐτυχίαν ὅστις δὲν ἠγάπησεν.

Ἔλυσαν αὐτὸ ὁ κ. Ἀλέξανδρος Μιχαηλίδης ἐξ Ἀθηνῶν, ὁ κ. Ἐ. Ἰατρίδης ἐκ Λαρίσσης, ὁ κ. Δ. Χ. Σιαμπούλης ἐξ Ἀθηνῶν, ὁ κ. Ν. Φραγκούλης ἐξ Ἀλεξανδρείας καὶ ὁ κ. Ἀπόστ. Γ. Στεφάνου ἐκ Μιτυλήνης

Τὰ ὑπ' ἀριθ. 68, 70, 71 καὶ 72 αἰνίγματα ἔλυσε καὶ ὁ κ. Παν. Π. Χατζάκος ἐξ Οὐσλαμπᾶ Ρωσσίας.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ. Εὐπρεπισθὲν καὶ καθ' ὅλα ἀνακαινισθὲν τὸ κομψὸν καὶ πάνυ εὐρύχωρον καὶ εὐάερον τοῦτο Θέατρον τῆς ὁδοῦ Ἱπποκράτους ἐν Νεαπόλει, ἐγκαθίσταται λίαν προσεχῶς ὁ ὑπὸ τὸν κ. Εὐάγ. Παντόπουλον καταρτισθεὶς τέλειος θίασος, διὰ τὴν θερινὴν περίοδον 1903.

Ὁ κ. Πάντοπουλος θιασάρχης ἐκ τῶν μοναδικῶν μας προετοιμάζει ὅλως ἔκτακτον δραματολόγιον μὲ ἔργα ἐκ τῶν ἐκλεκτοτέρων καὶ πολλὰ νέα. Ἰδίᾳ ἐφέτος αἱ κωμῳδίαι, ἃς προετοιμάζει εἶναι ἐκτάκτως ὡραῖαι καὶ μοναδικαὶ διὰ τὴν ὡραίαν πλοκὴν καὶ τὴν θυμδίαν ἣν προξενοῦσιν. Αἱ παραστάσεις ἄρχονται ἀπὸ τῆς ἐρχομένης Τετάρτης τοῦ ἀγ. Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΦΥΣΕΩΣ,,

Ἰ. Β. Βένι-Σουέφ. Ἐπιστολὴ μὲ περιεχόμενα ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. — Ἀ. Σ. Ἀμφισσαν. Ἐπιστολὴ μετὰ συνδρομῆς ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν.— Ἀ. Ν. Λάρισσαν. Ἐπιστολαὶ καὶ περιεχόμενα ἐλήφθησαν. Ἔχει καλῶς. Ἀναμένομεν συντόμως, ὡς γράφετε.— Δ. Λ. Κάϊρον. Ἐπιστολαὶ καὶ φύλλα ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν, γράφομεν καὶ ταχυδρομικῶς.—Α. Κ. Κάϊρον, Συγχαιρόμεθα ἀπὸ καρδίας ἐπ' αἰσίοις γάμοις σας καὶ εὐχόμεθα τὰ βέλτιστα μετὰ παντὸς ἀγαθοῦ.— Κ. Κ. Port-Said. Ζητηθὲν φύλλον σᾶς ἀπεστάλη.— Α. Κ. Cape-Town. Δελτάρια ἐλήφθησαν. Φύλλα καὶ τόμος ἀπεστάλησαν ὑμῖν. Ἀναμένομεν νεωτέραν σας.—Α. Χ. Σόφιαν. Ὡραῖον δελτάριόν σας ἐλήφθη. Ἀλλὰ δὲν θὰ σᾶς διαγράψωμεν.— Π. Δ. Taganrog. Ἐλήφθησαν, Θὰ μείνετε διαρκῶς αὐτόθι; Θὰ μεταβῆτε εἰς Παρισίους; Γράψατέ μας.— Π. Βαθύ-Σάμος. Χρήματα ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν. Ἀναμένομεν νεωτέραν σας, ὡς γράφετε.— Ἐ Μ. Πάτρας. Δελτάριον ἐλήφθη. Ἀναμένομεν ἀφεύκτως ὡς γράφετε.— Θ. Κ. Μελίτη ν. Δελτάριον ἐλήφθη. Μὴ δίδετε πίστιν εἰς ἐφημερίδας. Ἐλαχίστη ἀφορμὴ βλάπτει. Φύλλα σᾶς ἐστάλησαν.— Δ. Κ. Πύργον. Ζητούμενον φύλλον ἐστάλη ὑμῖν, ἀλλὰ συνδρομὴ δὲν ἐλήφθη.— Π. Χ. Ὀσλάβαν Ρωσσίας. Ὡραῖα δελτάρια ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν πολύ.—Ν. Κ. Μεσολόγγιον. Συνδρομή σας ἐλήφθη. Ἀπόδειξις μετ' ἀριθμοῦ λαχείου σας ἐστάλη ταχυδρομικῶς. —Κ. Δ. Κέρκυραν. Ἐλήφθησαν καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν.—Δ. Θ. Consple. Συνδρομὴ ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. Ἀπόδειξις μετ' ἀριθμοῦ λαχείου σας καὶ δώρου στέλλεται ταχυδρομικῶς.

Ἐν Ἀθήναις ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῶν Καταστημάτων Ἀνέστη Κωνσταντινίδου